

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om mätinstrument

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om mätinstrument.

Syftet med lagen är att säkerställa att mätinstrumentens funktion, mätmetoderna och mätresultaten är tillförlitliga. Lagen fungerar som allmän mättningsförfattning i Finland. Den ersätter justeringslagen som har varit i kraft sedan 1965.

I lagen föreskrivs om de krav som ska ställas på mätinstrument och mätmetoder och om åtgärderna för att säkerställa att de överensstämmer med kraven, när ett mätinstrument eller en metod används för mätning. Inom näringsverksamhet är det fråga om att bestämma priset på en vara eller tjänst eller någon annan ekonomisk fördel enligt mätresultaten. Vid förbrukningsmätning bestäms priset på använt vatten, gas, elenergi eller värmeenergi eller någon annan ekonomisk fördel utifrån mätresultaten. Mätningen kan också hänföra sig till allmän hälsa och säkerhet, t.ex. vägning av en patient vid hälso- och sjukvård eller mätningar som hänför sig till övervakning av trafiksäkerheten. Lagen ska också tillämpas när en myndighet eller en med myndighet jämförbar aktör fattar beslut som baserar sig på ett mätresultat. Lagen tillämpas på icke-automatiska vågar i vissa situationer. Den innehåller dessutom bestämmelser om innehållsmängden i förpackade produkter och färdigförpackningar samt om verifiering av bestämningen av volymen på flaskor som tjäna som mätbehållare.

Det föreslås att i lagen införs bestämmelser om utsläppande på marknaden, ibruktagande och användning av mätinstrument, bedömning och visande av mätinstrumentens överensstämmelse med kraven, märkningar och anvisningar för mätinstrument samt service av mätinstrument. Tillsynen över efterlevanden av lagen ska utövas av Säkerhetsteknikcentralen och regionförvaltningsverken. I lagen föreslås också bestämmelser om marknadskontrollen av mätinstrument genom att föreskriva om tillsynsmyndigheternas befogenheter och tillsynsmetoder. Dessutom föreslås lagen innehålla bestämmelser om besiktning av mätinstrument. Lagen föreslås också innehålla bestämmelser om tvångsmedel och straff vid förseelser.

Tillverkaren av mätinstrumentet, den auktoriserade representanten, den som släpper ut mätinstrumentet på marknaden, importören, distributören, näringsidkaren eller den som tar mätinstrumentet i bruk ska ansvara för att mätinstrumentet stämmer överens med kraven i den föreslagna lagen.

Genom den föreslagna lagen görs inte några större innehållsmässiga eller principiella ändringar i bestämmelserna.

Genom den föreslagna lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv om mätinstrument.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 juli 2011.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
Justeringslagen och justeringsförordningen	4
Tillsynsmyndigheter	5
Besiktningsorgan	5
Myndighetsbestämmelser och kompletterande anvisningar	6
Måttenhetsförordningen	7
Förordningen om delegationen för metrologi.....	7
Handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar.....	7
Handels- och industriministeriets beslut om flaskor som tjänar som mätbehållare ..	7
Handels- och industriministeriets beslut om ikraftträdande av vissa av Europeiska gemenskapernas råds direktiv om mätinstrument	7
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	7
Lagstiftningen i EU	7
OIML.....	10
Tjänstedirektivet.....	10
Praxis i andra länder	11
2.3 Bedömning av nuläget	11
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	12
3.1 Målsättning.....	12
3.2 De viktigaste förslagen.....	12
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	12
4.1 Ekonomiska konsekvenser	12
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	12
4.3 Miljökonsekvenser	13
4.4 Konsekvenser för brottsförebyggande och trygghet	13
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	14
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	14
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	14
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	15
DETALJMOTIVERING	15
1 LAGFÖRSLAG	15
1 kap. Allmänna bestämmelser	15
2 kap. Utsläppande på marknaden och ibruktagande av ett mätinstrument.....	17
3 kap. Användningen av ett mätinstrument	20
4 kap. Service av ett mätinstrument.....	21
5 kap. Förpackade produkter och volymmärkta flaskor	22
6 kap. Anmälda organ och besiktningsorgan	23
7 kap. Tillsyn	25
8 kap. Förbud och begränsningar.....	27

9 kap.	Tvångsmedel och påföljder	30
10 kap.	Överklagande	32
11 kap.	Särskilda bestämmelser	33
12 kap.	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	33
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	34
3	IKRAFTTRÄDANDE	34
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	34
	LAGFÖRSLAG	36
	Lag om mätinstrument	36

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Olika slags mätningar är en central del av den dagliga verksamheten i samhället. Mätningarnas riktighet och det förtroende som därigenom uppstår är i nyckelposition i handel, myndighetsverksamhet och många andra vardagliga funktioner. I Finland har bestämmelser om mått och vikter utfärdats redan sedan 1400-talet. Den internationella s.k. meterkonventionen ingicks 1875 och i Paris inrättades en byrå för mått och vikt. Finland övergick till metersystemet 1886 genom en kejsarlig förordning om mått och vikter.

Justeringslagen (219/1965) och dess föregångare har haft en central ställning i regleringen av mätningarnas tillförlitlighet i allmän handel och offentlig verksamhet. Med stöd av lagen har satts i kraft förfaranden, varigenom man å ena sidan har försökt stärka konsumentskyddet och de medborgerliga fri- och rättigheterna och å andra sidan bekämpa en osund konkurrens. Med stöd av lagen har även Europeiska unionens direktiv och internationella fördrag som hänför sig till lagens tillämpningsområde satts i kraft.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Säkerställandet av mätningar som är viktiga för samhället har hundratals år långa traditioner i Finlands lagstiftning. Den helhet som utgörs av verifieringsåtgärder och bestämmelser kallas legal metrologi (reglerad mätteknik, Legal Metrology). Till området för legal metrologi hör mätningar vars spårbarhet och tillförlitlighet har ansetts vara så viktig att det har ställts krav på dem i lagstiftningen, varvid myndigheten ska övervaka att kraven uppfylls. Handeln är den mest traditionella av de reglerade områdena. Där förernas konsumentskyddet och tryggheten av förutsättningarna för en rättvis konkurrens. Andra mätningar som övervakas av myndigheterna är bl.a. olika mätningar som hänför sig till människans hälsa och säkerhet eller

iakttagandet av miljön. I Finlands lagstiftning har med legal metrologi dock traditionellt primärt avsetts mätningar inom allmän handel.

De mätinstrument som används i allmän handel och i offentlig verksamhet för bestämmande av ekonomisk fördel, ska uppfylla kraven i lagstiftningen. Mätinstrumentens tillförlitlighet ska verifieras med jämna mellanrum under användningen. Den nuvarande lagstiftningen kallar denna verifiering justering. Justerbara mätinstrument är t.ex. vågarna i affärer, längdmått och längdmätare, bränslemätare, vatten- och värmeenergimätare. När man köper eller säljer enligt mått – frukt i stormarknaden, alkoholdrycker i restaurangen, tyg i tygbutiken eller bensin på bensinstationen – förutsätter man att produkten mäts med godkända för ändamålet lämpliga mätinstrument som uppfyller kraven. Näringslivet är beroende av mätningarnas tillförlitlighet såväl nationellt som globalt. Justeringslagstiftningen har satt upp den miniminivå för mätinstrument och kvaliteten på mätinstrument varmed samhället säkerställer att mätningarna är tillförlitliga.

Den legala metrologin baserar sig till stor del på de krav som har ställts på mätinstrumentens verksamhet, prestationsförmåga och användning. Syftet är att säkerställa att mätinstrumentet lämpar sig för det avsedda ändamålet och fungerar tillförlitligt under hela användningstiden. För det mesta måste mätinstrumentets tillförlitlighet granskas före ibruktagandet och under användningstiden med regelbundna intervaller.

Justeringslagen och justeringsförordningen

Den gällande justeringslagen (219/1965) trädde i kraft 1965. Lagens ursprungliga namn var lag om måttenheter och justering av mättningsredskap. Lagens namn ändrades genom lag 1157/1993 till justeringslag. Förordningen med samma namn som hade trätt i kraft 1965 upphävdes genom justeringsförordningen (370/1992).

Justeringslagen gäller mätning i allmän handel och rörelse, på allmän försäljnings-

plats samt i offentlig verksamhet som utgör grund för bestämmande av ekonomisk fördel efter mått (1 §). Typer av mätinstrument som ska användas i handel ska, med undantag av de enklaste typerna, i regel genomgå en typbesiktning. Vid typbesiktningen säkerställs att mätinstrumentets modell och konstruktion motsvarar bestämmelserna. Mätinstrumentet ska anpassas till det avsedda ändamålet och dess måtnoggrannhet ska vara tillräcklig. Syftet är att säkerställa att mätinstrumentet fungerar tillförlitligt under tiden mellan besiktningarna, dvs. justeringarna. Typbesiktningarna utförs av besiktningsorgan som har godkänts och övervakas av Tukes. Den instrumenttyp som har godkänts vid typbesiktningen beviljas typgodkännande. I vissa länder beviljas typgodkännande av en myndighet.

Därefter ska mätinstrumentet före ibruktagandet i allmänhet genomgå en så kallad första justering. Vid första justering kontrolleras att mätinstrumentet motsvarar den godkända typen och att det fungerar tillförlitligt. Ett fel i mätresultatet får inte överskrida de tillåtna felen i en justeringssituation.

Efter ibruktagandet genomgår mätinstrumentet i allmänhet periodiska justeringar med tre års intervaller. De instrument som omfattas av periodisk justering justeras efter ibruktagandet igen på nytt med regelbundna intervaller, för att instrumentet ska fungera tillförlitligt även under användningstiden. I regel kan första och periodiska justeringar endast utföras på typgodkända mätinstrument.

Mätinstrumentet ska lämna sig för sitt ändamål och sin användningsmiljö. Av den orsaken kan det på instrumentets typskylt finnas information om ändamålet eller miljökraven, såsom användningstemperatur. T.ex. i apotek och guldsmedsaffärer måste användas en noggrannare och för ändamålet godkänd våg. Om vågen för att fungera kräver vikter, ska också de vara justerade och motsvara vågens noggrannhet.

Tillsynsmyndigheter

De använda mätinstrumentens överensstämmelse med kraven övervakas av Säkerhetsteknikcentralen Tukes och länsstyrelserna,

dvs. de nuvarande regionförvaltningsmyndigheterna.

Myndigheternas tillsyn är för det mesta kontroll av användning och förhållanden i syfte att övervaka att de mätinstrument som omfattas av justeringsskyldigheten är justerade och att de lämpar sig för den avsedda användningen. I praktiken kan uppfyllelsen av de krav som hänför sig till justeringen konstateras utifrån märkningarna. Dessutom behövs bedömning av instrumentets lämplighet för den användning det är fråga om.

Avsikten med tillsynen på fältet är att granska att de mätinstrument som ska justeras har justerats, att samla information om hur de ojusterade instrumenten fördelar sig på typer och områden, samla information om problem och utvecklingsobjekt samt att informera om författningarna.

Tillsynen påverkas direkt av de bestämmelser som kommer från EU. Numera talas det på EU-nivå och därigenom även i Finland om marknadskontroll, som främst avser det att myndigheterna genom tillsyn och annan verksamhet (t.ex. tillräcklig rådgivning) å ena sidan ska främja den fria rörligheten för varor (instrument) men å andra sidan samtidigt säkerställa att dessa instrument uppfyller de krav som ställs på dem. Myndigheterna ska ingripa med tillräckliga medel, om t.ex. ett instrument som saluförs inte uppfyller kraven.

I EU skyddas vissa intressen som anses viktiga. Sådana är t.ex. människornas säkerhet, hälsa och konsumentskydd. Det förutsätts att medlemsstaterna vidtar alla de åtgärder som krävs för att säkerställa att instrument som monteras, installeras, underhålls och används i avsedda syften släpps ut på marknaden och tas i bruk endast då de inte medför risker för människors säkerhet och hälsa eller hotar andra fastställda allmänna intressen. Detta avser att skydda såväl konsumenternas, arbetstagarnas och andra användares intressen som ekonomiska aktörer från osund konkurrens.

Besiktningsorgan

Tekniska besiktningar, dvs. justeringar utförs i Finland av oberoende besiktningsorgan som har godkänts av Tukes.

Före 1995 ingick typbesiktningar och justeringar i myndighetens uppgifter. Den dåvarande organisationen Tekniska kontrollcentralen TTK sörjde för såväl tillsyn som tekniska besiktningar. År 1995 skiljdes myndighetsverksamheten och besiktningsverksamheten åt och TTK:s myndighetsuppgifter överfördes på Tukes. Besiktningsverksamheten överfördes på besiktningsorgan. Senare privatiserades besiktningsorganens besiktning av mätinstrument och de blev fria för konkurrens. Säkerhetsteknikcentralen godkänner besiktningsorganen och övervakar deras verksamhet.

Bestämmelser om kraven på besiktningsorganen har utfärdats i justeringsförordningen. Dessa krav syftar till att säkerställa besiktningsorganets oberoende och kompetens. Enligt 1 b § i justeringsförordningen ska ett besiktningsorgan uppfylla följande krav:

1) organet är såväl funktionellt som ekonomiskt självständigt,

2) organet har till sitt förfogande en tillräcklig yrkeskunnig personal med god teknisk och yrkesmässig utbildning samt tillräckligt omfattande erfarenhet av arbeten som ger förtrogenhet med organets verksamhet,

3) organet har till sitt förfogande sådana anordningar och redskap som dess verksamhet förutsätter,

4) organet använder ett opartiskt bedömt och övervakat system för att säkerställa överensstämmelsen med bestämmelserna i justeringslagen och bestämmelser som givits med stöd av den samt ändamålsenliga anvisningar för verksamheten och uppföljningen av den,

5) (punkten har upphävs genom förordning 1999/694),

6) organet har en med hänsyn till verksamhetens omfattning och art tillräcklig ansvarsförsäkring för att ersätta de skador som förorsakas av verksamheten, om inte staten antingen med stöd av lag eller direkt är ansvarig för skadorna.

Ett besiktningsorgan kan använda utomstående provnings- och besiktningstjänster och andra tjänster. I så fall ska organet se till att den som producerar tjänsten på motsvarande sätt uppfyller kraven på ett besiktningsorgan.

Myndighetsbestämmelser och kompletterande anvisningar

Kraven i justeringslagen och justeringsförordningen kompletterades för omorganiseringen av myndighetsverksamheten 1995 med myndighetens tekniska föreskrifter, där det ställs noggrannare tekniska krav på olika mätinstrumenttyper och på justeringen av dem. Föreskrifterna har i allmänhet grundat sig på för ögonblicket gällande internationella rekommendationer och med deras hjälp har vissa tekniska direktiv som gäller mätinstrument införlivats med Finlands lagstiftning. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/23/EG (ex-90/384/EEG) om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande icke-automatiska vågar (nedan vågdirektiv) har genomförts med hjälp av Tekniska kontrollcentralens TTK-föreskrifter V1-93, V2-93, V1-94 och V10-94. Genom TTK-föreskrift V9-92 har genomförts två (2) direktiv som gäller vikter: rådets direktiv 1971/317/EEG om parallelepipediska handelsvikter från 5 till 50 kg och cylindriska handelsvikter från 1 till 10 kg och rådets direktiv 1974/148/EEG om precisionsvikter från 1 mg till 50 kg. Rådets direktiv 1971/347/EEG om hektolitervikt av säd har genomförts genom TTK-föreskrift V3-92.

I och med att EU-lagstiftningen har utvecklats och Europaparlamentets och rådets direktiv om mätinstrument 2004/22/EG (nedan direktiv om mätinstrument) har trätt i kraft har en del av TTK-föreskrifterna upphävts. Följande TTK-föreskrifter gäller tills vidare:

7/88/M	Märkning av transportkärl i fordon och fordonskombinationer
VI-90	Kallvattenmätare
V1-91	Värmeenergimätare
V1-92	Tillåtna felgränser för mät-ningsredskap
V3-92	Spannmålsprovare
V7-92	Justerbara längdmått
V8-92	Längdmätningssapparater
V9-92	Justerbara vikter
V10-92	Icke-automatiska vågar
V12-92	Vikter
V14-92	Vätskemätare och anläggningar för vätskemätning
V15-92	Justering av anläggning för ölmätning

V16-92 Justering av anläggning för mjölkmatning
 VI-93 Typbesiktning av icke-automatiska vågar, EG-försäkran om överensstämmelse, EG-verifikation och EG-verifikation av enskilda objekt
 VI-94 tillägg till föregående
 V2-93 Tillverkarens första justeringar av icke-automatiska vågar (EG-försäkran om överensstämmelse)

Efter år 1995 har tillsynsmyndigheterna inte kunnat ge bindande föreskrifter, utan endast rekommenderande anvisningar, som kompletterar lagstiftningen. Det har inte varit möjligt att därefter ändra gamla TTK-föreskrifter. Med stöd av justeringslagen har Tukes gett sammanlagt 15 myndighetsanvisningar.

Måttenhetsförordningen

Måttenhetsförordningen (371/1992) har utfärdats med stöd av lagen om måttenheter och mätnormalsystem och justeringslagen. I måttenhetsförordningen definieras grundenheterna i det internationella måttenhetssystemet SI, deras beteckningar, övriga SI-enheter och deras multipler samt tillåtna måttenheter. Genom förordningen har rådets direktiv 80/181/EEG om måttenheter satts i kraft.

Förordningen om delegationen för metrologi

Förordningen om delegationen för metrologi (450/1994) har utfärdats med stöd av justeringslagen (371/1965) och lagen om måttenheter och mätnormalsystem (1156/93). I förordningen fastställs delegationens uppgifter och sammansättning.

Handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar

Handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar (179/2000) gäller färdigförpackningar som innehåller produkter som säljs efter volym eller vikt och vilka är avsedda att säljas i standardiserade enheter enligt sin nominella mängd. Beslutet har satt i kraft rådets direktiv 76/211/EEG, som gäller färdigförpackningar. I beslutet beskrivs kra-

ven på e-märkning av färdigförpackningar och kontrollförfarandena vid tillverkning av e-märkta färdigförpackningar.

Handels- och industriministeriets beslut om flaskor som tjänar som mätbehållare

Handels- och industriministeriets beslut om flaskor som tjänar som mätbehållare (180/2000) gäller flaskor som tjänar som mätbehållare och vilka används för lagring, transport och distribution av vätskor. Beslutet har satt i kraft rådets direktiv 75/107/EEG och det beskriver kraven på flaskor som tjänar som mätbehållare och kontrollförfarandena vid tillverkningen.

Handels- och industriministeriets beslut om ikraftträdande av vissa av Europeiska gemenskapernas råds direktiv om mätinstrument

När Finland anslöt sig till Europeiska unionen sattes genom detta beslut nationellt i kraft gamla frivilliga direktiv som gäller mätinstrument. Beslutet har utfärdats med stöd av lagen om standardisering (197/1942). Direktiv som genom detta beslut fortfarande gäller är rådets direktiv 71/349/EEG om kalibrering av tankvolym på fartyg, rådets direktiv 76/765/EEG om alkoholmätare och alkoholaerometrar.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Lagstiftningen i EU

I EU har utfärdats en mängd rättsakter som gäller den föreslagna lagen om mätinstrument och dess tillämpningsområde. EU:s rättsakter har hittills till största delen varit direktiv. Ett direktiv är till sin natur en rättsakt som förpliktar i fråga om målbilden. I princip låter direktivet den som tillämpar det, dvs. medlemsstaterna överväga med vilka medel det mål som anges i direktivet ska uppnås. Det råder dock stora skillnader mellan direktiven i fråga om hur mycket de i realiteten ger rum för medlemsstaternas övervägande. De direktiv som ligger bakom lagen

om mätinstrument är till sin natur noggrant reglerade, tekniska normer. Medlemsstaterna har när det gäller denna typ av direktiv mycket liten verklig frihet att välja hur genomförandet ska skötas. Det kan konstateras att sådana direktiv på grund av sin tekniska natur och noggrannhet mycket långt har genomförts i oförändrad form i Finland.

Direktiv om mätinstrument är det huvudsakliga verktyget för unionens reglering av mätinstrument. Bland de väsentligaste reglerade instrumentgrupperna står endast icke-automatiska vågar utanför direktivet. Dessutom omfattar Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om gemensamma föreskrifter för både mätidon och metrologiska kontrollmetoder 2009/34/EG (ex-71/316/EEG) (nedan ramdirektiv) och gamla direktiv, huvudsakligen från 1970-talet, som har samband med det, vissa specialområden. För närvarande omfattar direktivet om mätinstrument de 10 grupper av mätinstrument som nämns i artikel 1: vattenmätare, gasmätare, elenergimätare, värmemätare (fjärrvärme) mätsystem för andra vätskor än vatten (t.ex. flytande bränsle och mjölk), automatiska vågar, dvs. vågar som inte omfattas av direktivet om icke-automatiska vågar, taxametrar, fasta mått (t.ex. måttband, glas och volymmått med streckmärkning som används för utskänkning av alkohol), dimensionsmätinstrument (t.ex. debitering av transportavgift enligt volym) och avgasmätare. Direktivet är såtillvida optionellt att medlemsstaterna av grundad anledning kan lämna mätinstrument som omfattas av direktivet utanför regleringen. Vid ett sådant förfarande får det inte alls finnas reglering om denna instrumenttyp i landet i fråga. I ingressen till direktivet uppmuntras medlemsländerna att reglera området i vid omfattning och det har också största delen av medlemsländerna gjort. Direktivet om mätinstrument används i unionen som verktyg för en utvidgad harmonisering av kraven på mätinstrument. I den pågående evalueringen av direktivet finns redan på förslag ett stort antal utvidgningar av det, som bl.a. ska ersätta de gamla optionella direktiven som fortfarande gäller.

Vågdirektiv som ursprungligen representerar harmonisering i slutet av 80-talet om-

fattar många olika vågar, vars bruk förutsätter åtgärder av användaren. Exempel på vågar som omfattas av direktivet är stormarknadernas fruktvågar, vågar som används för bestämning av transport- eller fraktavgift och fordonsvågar, dvs. s.k. bryggvågar. Det speciella med direktivet är tillämpningsområdet, som är bindande för medlemsstaterna, vilket återspeglas i 3 § i lagförslaget. Under beredningen av direktivet om mätinstrument var det länge meningen att vågdirektivet skulle inkluderas i direktivet om mätinstrument. På grund av det obligatoriska tillämpningsområdet beslöt man efter påtryckning från vissa medlemsländer och speciellt vågindustrin ändå att bevara det som ett självständigt direktiv. Det kodifierades 2009. Innehållsmässigt har det inte väsentligen ändrats efter 1990.

Ett gammalt ramdirektiv från 1970-talet kodifierades 2009. Under ramdirektivet finns direktiv som gäller en mängd olika grupper av mätinstrument (1971/317/EEG, 1971/347/EEG, 1974/148/EEG, 1976/765/EEG, 1976/766/EEG, 1986/217/EEG). Dessa optionella direktiv fastställde inom gemenskapen de krav som instrumenten ska uppfylla för fri rörlighet på gemenskapsmarknaden. Parallellt med direktiven tillåts dock nationell reglering som avviker från direktivens krav.

Rådets direktiv 1971/317/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning avseende parallelepipediska handelsvikter från 5 till 50 kg och cylindriska handelsvikter från 1 till 10 kg

Rådets direktiv 1971/347/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hektolitervikt av säd

Rådets direktiv 1974/148/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om precisionsvikter från 1 mg till 50 kg

Rådets direktiv 1976/765/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om alkoholmätare och alkoholaerometrar

Rådets direktiv 1976/766/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om alkoholtabeller

Rådets direktiv 1986/217/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om manometrar för bestämning av lufttrycket i fordonsdäck

Rådets direktiv 1975/107/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om flaskor som tjänar som mätbehållare. Detta direktiv sattes nationellt i kraft genom ministeriets beslut 180/2000, som avses förbli i kraft oförändrat.

Rådets direktiv 1976/211/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om färdigförpackning av vissa varor efter vikt eller volym. Direktivet utgör grunden för systemet med e-märkning som säkerställer innehållsmängden i färdigförpackningar. Detta direktiv sattes nationellt i kraft genom ministeriets beslut 179/2000, som avses förbli i kraft oförändrat.

Rådets direktiv 1971/349/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kalibrering av tankvolym på fartyg. Detta direktiv har inte tillämpats i Finland, eftersom det inte har funnits behov av att kalibrera fartygstankar som avses i direktivet.

Rådets direktiv 1980/181/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning för måttenheter och om upphävande av direktiv 71/354/EEG. Detta direktiv sätter i kraft SI-måttenhetssystemet i unionen och tillåter vissa undantag från det, bl.a. sådana som gäller engelska måttenheter. Direktivet har satts i kraft nationellt genom förordning 371/1992.

I EU godkändes i medlet av 1980-talet den s.k. *nya metoden* (*New Approach*). Till den hänför sig också begreppet *den globala metoden* (*Global Approach*), som avser bl.a. visande av instrumentens överensstämmelse med kraven med hjälp av teknisk harmonisering och standardisering. Målet var att genom lagstiftning möjliggöra och påskynda en av EU:s grundläggande principer, dvs. varors fria rörlighet. Målet var också att förenkla och påskynda EU:s produktlagstiftning och koncentrera sig på att föreskriva endast om de väsentliga kraven. Avsikten med direktiven enligt den nya metoden var att harmonisera medlemsstaternas lagstiftning i syfte att undanröja handelshinder och förbättra den fria rörligheten. För närvarande ligger två direktiv enligt den nya metoden i bakgrunden för lagen om mätinstrument.

År 2008 godkändas i EU *den nya lagstiftningsramen* (*New Legislative Framework, NLF*). Detta innebär ett rätt omfattande EU-

lagstiftningspaket, som innehåller flera åtgärder för att trygga den fria rörligheten för varor. Målet är att undanröja de sista hindren för fri rörlighet för varor. Den nya lagstiftningsramen är för närvarande inskriven i tre författningar:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (nedan ackrediterings- och marknadskontrollförordningen).

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 764/2008 av den 9 juli 2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut nr 3052/95/EG

- Europaparlamentet och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG (nedan ackrediterings- och marknadskontrollbeslutet).

Av dessa har ackrediterings- och marknadskontrollförordning och -beslut en betydande inverkan på den lag om mätinstrument som nu föreslås. Däremot gäller förordning nr 764/2008 s.k. ömsesidigt erkännande och inrättande av kontaktpunkter för produkter i medlemsstaterna. Fastän även denna förordning kommer att påverka Finland, har den åtminstone i detta skede en obetydlig inverkan på lagen om mätinstrument.

Ackrediterings- och marknadskontrollförordningen tillämpas parallellt med den sektorsspecifika lagstiftningen. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 2010 och är direkt tillämplig rätt i medlemsstaterna. I förordningen föreskrivs om ackreditering, marknadskontroll, kontroll av produkter från tredjeländer och CE-märkning. Förordningen syftar till att säkerställa att produkter som omfattas av den fria rörligheten för varor uppfyller krav som tillgodoser en hög skyddsnivå för allmänna intressen som hälsa och säkerhet i allmänhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, konsumentskydd, miljöskydd och säkerhet, samtidigt som det säkerställs att den fria rörligheten för varor inte begränsas mer än vad som tillåts enligt harmoniserad gemenskapslagstiftning eller an-

nan relevant gemenskapslagstiftning. Med andra ord vill man inom gemenskapen säkerställa en enhetlig skyddsnivå och skapa jämlika konkurrensförutsättningar för de ekonomiska aktörerna.

Ackrediterings- och marknadskontrollbeslutet utgör tillsammans med ackrediterings- och marknadskontrollförordningen en grund för den kommande sektorsspecifika regleringen, som syftar till att förenhetliga (harmonisera) lagstiftningen. Kommissionen kommer på grundval av förordningen och beslutet att uppdatera de nuvarande gällande direktiven. Beslutet är också till hjälp vid tolkningen av den gällande lagstiftningen om produktharmonisering i EG.

Den föreslagna lagen innehåller frågor som föreskrivs i ackrediterings- och marknadskontrollförordningen till den del som dessa kan regleras nationellt. En sådan grupp är t.ex. 41—49 § i den föreslagna lagen, där det föreskrivs om myndigheternas förbud, begränsningar, administrativa tvångsmedel och brott mot måttbestämmelserna. Dessa bestämmelser, förutom att de ur nationell synvinkel behövs, konkretiserar samtidigt kravet i artikel 16 i ackrediterings- och marknadskontrollförordningen, enligt vilket genom marknadskontroll ska säkerställas att produkter som kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet, eller som på annat sätt inte uppfyller tillämpliga krav dras tillbaka eller förbjuds eller hindras från att tillhandahållas på marknaden, och att det informeras tillräckligt om dessa åtgärder.

OIML

International Organization of Legal Metrology (OIML) grundades 1955, när praxis för legal metrologi hade tagit form. Finland hörde till grundarna av organisationen. Numera är antalet medlemsländer ca 60 och nästan alla EU-länder är medlemmar av organisationen. OIML har en omfattande verksamhet inom metrologi. Organisationen publicerar bl.a. rekommendationer i frågor som hör till dess verksamhetsområde, t.ex. standarder för mätinstrument. Organisationens rekommendationer är inte på det sättet juridiskt bindande att det leder till påföljder, om de inte följs. I konventionen om grundandet av organisa-

tionen har dock skrivits in att medlemmarna i den mån det är möjligt ska verkställa organisationens beslut. Medlemsländerna agerar i själva verket i enlighet med detta och verkställer de rekommendationer som har beslutats i organisationen i sin egen lagstiftning, bl.a. genom att harmonisera sina tekniska krav på mätinstrument med OIML:s rekommendationer. OIML:s rekommendationer närmar sig till sin natur internationellt bindande avtal: t.ex. i den internationella handelsorganisationen WTO:s avtal om tekniska handelshinder (WTO/TBT) jämföras de rekommendationer som OIML publicerar med internationella standarder. I EU grundar sig harmoniseringen av kraven på mätinstrument till största delen på OIML:s rekommendationer, som vid behov kompletteras av europeiska standarder. Direktiv som grundar sig på OIML har utarbetats sedan 1970-talet. Till en början var direktiven frivilliga direktiv som innehöll detaljerade tekniska krav och som skapade en gemenskapsmarknad parallellt med den nationella regleringen. Vågdirektivet antogs 1990. Detta direktiv är ett direktiv enligt den nya metoden som kompletteras av en harmoniserad standard. Direktivet om mätinstrument ersatte en del gamla 70-talsdirektiv och utvidgade harmoniseringen till nya områden såsom avgasmätare och dimensionsmätinstrument. Även kraven i det direktivet grundar sig huvudsakligen på OIML:s rekommendationer. Parallellt med de europeiska standarder som harmoniseras i direktivet finns dokument som grundar sig på OIML:s rekommendationer (normative documents) som när de följs tillsammans med de harmoniserade standarderna leder till att en presumtion om överensstämmelse uppstår.

Tjänstedirektivet

År 2006 trädde i kraft Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden. Tjänstedirektivet har i Finland satts i kraft genom lagen om tillhandahållande av tjänster (1166/2009). Syftet med tjänstedirektivet och den lag som har utfärdats för att genomföra det är att befria tillhandahållandet av tjänster inom EU från onödiga tillstånd. Tjänstedirektivet gäller i princip all

näringsverksamhet med vissa begränsningar. Direktivet gäller dock inte utövning av offentlig makt och därigenom inte skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter.

I samband med beredningen av lagen om mätinstrument har konsekvenserna av tjänstedirektivet beaktats. I detta sammanhang har behandlats frågan om besiktningsorganens och de allmänna organens uppgifter och verksamhet. Slutsatsen är att dessa uppgifter till sin natur är offentliga förvaltningsuppgifter och att de innehåller element där det är fråga om utövning av offentlig makt. Besiktningsorganens och de anmälda organens beslut ger i realiteten kunderna rättigheter, skyldigheter eller förmåner. Ändring i beslut söks genom omprövning och vidare genom besvärshandläggande. Vidare ska besiktningsorganen och de anmälda organen i sin verksamhet iaktta administrativa bestämmelser, såsom förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och språklagen (423/2003). På grund av uppgifternas natur begränsas skötseln av dem till aktörer som uppfyller föreskrivna krav.

Praxis i andra länder

Den lagstadgade metrologiska kontrollen av mätningar har hundratals år gamla traditioner i alla utvecklade länder. Av historiska skäl avviker de olika ländernas förfaranden från varandra och i vissa områden råder det rentav avsevärda principiella och praktiska skillnader, till och med mellan EU-länderna. Allmännaste praxis är liksom i Finland ett verifieringsförfarande, där det förutsätts att varje mätinstrumenttyp genomgår typbesiktning och utifrån den beviljas typgodkännande. Varje instrument ska besiktas före ibruktagandet (första justering) och genomgå periodiska besiktningar (periodiska justeringar) så länge som det är i bruk. I Nederländerna och Storbritannien ligger däremot ansvaret för mätinstrumentens funktion helt på innehavarna av dem och det föreligger heller inget tvång att utföra periodiska besiktningar; om det där vid besiktning konstateras ett fel i mätresultatet som överskrider den tillåtna

avvikelsen, har det ekonomiska påföljder för verksamhetsutövaren.

I Finland, Sverige och Danmark är systemen likartade: kontrollen sköts av en myndighet och privata företag som myndigheten har godkänt som besiktningsorgan besiktar de mätinstrument som är i bruk. I Finland har denna arbetsfördelning existerat sedan 1995. I Finland finns fyra godkända besiktningsorgan. I denna arbetsfördelning föreslås inga ändringar i lagförslaget. Norge beslöt för några år sedan på grund av svårigheten att ta sig fram i det bergiga landet att även de periodiska besiktningarna skulle förbli myndighetsuppdrag och planerar att övergå till ett liknande system som Nederländerna har.

Finland avviker från största delen av de övriga europeiska länderna i den meningen att vår lagstiftning är splittrad och oenhetlig i fråga om förpackade produkter och färdigförpackningar. Avsikten är att lagförslaget ska råda bot på detta. En annan betydande skillnad är avsaknaden av periodiska besiktningar av de mätningar som gäller förbrukningen av vatten, gas, el, och värmeenergi (fjärrvärme). Lagförslaget gör det möjligt att avhjälpa denna brist genom förordning av statsrådet när det anses behövligt.

2.3 Bedömning av nuläget

De viktigaste författningarna som gäller mätinstrument är justeringslagen och justeringsförordningen, där det föreskrivs om de krav som ska ställas på mätinstrument och om justeringen av mätinstrument (besiktning).

Den nuvarande justeringslagstiftningen kan betraktas som föråldrad och dess tillämpningsområde är snävt och i fråga om myndigheternas mätningar flertydig. Justeringslagen uppfyller inte heller den nuvarande grundlagens krav på att bestämmelserna ska vara exakta och tydligt avgränsade. I lagen har om bemyndigandena att utfärda förordning föreskrivits mycket allmänt och flera viktiga förpliktelser har reglerats på förordningsnivå.

Därför måste justeringslagstiftningen ändras så att den uppfyller kraven i grundlagen. En revidering av bestämmelserna på lägre nivå och utfärdandet av dem förutsätter att det i

lagen finns tydligt avgränsade grundlagsenliga bemyndiganden att utfärda förordning. Det är t.ex. inte möjligt att genomföra direktivet om mätinstrument genom justeringslagen.

3 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Huvudmålet för lagförslaget är att de nya bestämmelserna om mätinstrument ska motsvara principerna i grundlagen. Ett annat mål är att genomföra EU:s direktiv om mätinstrument. Ett mål är också att de nya bestämmelserna ska innehålla tillräckliga bemyndiganden att utfärda förordning, med stöd av vilka behövliga bestämmelser på lägre nivå kan utfärdas.

I detta sammanhang är det inte meningen att göra några större innehållsmässiga eller principiella ändringar i bestämmelserna.

3.2 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om mätinstrument. Lagens tillämpningsområde ska utöver tillämpningsområdet för den nuvarande justeringslagen dessutom omfatta mätning som har betydelse för den allmänna hälsan och säkerheten och innehålla preciserings- och myndighetsverksamheten och av mätningar som gäller förpackade produkter.

Om bemyndigandena att utfärda förordning har man i lagförslaget försökt föreskriva tillräckligt noggrant och de finns som sista moment i varje paragraf.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att lagstiftningen om förpackade produkter preciseras. Detta kommer sannolikt att ha åtminstone indirekta konsekvenser; den förpackande industrin bör under förpackningsprocessen ägna större uppmärksamhet åt kontrollen av innehållsmängden. Förpackandet blir noggrannare än nu och

överförpackande undviks. Det kan uppskattas att förpackningskompetensens betydelse således kommer att öka inom industrin och blir en viktigare del av produktionen och förbättrar företagets konkurrenskraft.

Den föreslagna lagen förbättrar köparens skydd i situationer då priset på den produkt som köps bestäms enligt vikten. I propositionen föreslås att förpackningens vikt inte ska få ingå i förpackningens innehållsmängd (22 § 2 mom.). Dessutom föreslås att som innehållsmängd i en så kallad förpackning med varierande vikt och i en lösviktsförsäljningsförpackning ska märkas ut den produktmängd som har mätts upp vid förpackningstidpunkten (23 §).

För företag som använder mätinstrument kan förslaget leda till behov av tilläggsutbildning, eftersom förslaget i praktiken innebär att användningen av mätinstrument preciseras. Förslaget har inga direkta omedelbara konsekvenser för konkurrensen mellan företag. Man kan dock bedöma att det leder till en mer jämlik handel och en minskning av den osunda konkurrensen mellan företagen i detta avseende, när de krav som ställs på användarna av mätinstrumenten förtydligas och förenhetligas.

Förslaget har en jämlikhetsskapande effekt speciellt för de hushåll som använder små mängder produkter eller små förpackningar. Sådana är främst en- och tvåpersonshushåll. Hittills har situationen i praktiken kunnat vara den att även förpackningens vikt har kommit med i priset på produkten, fastän detta förbjuds i köplagen. Inverkan på priset är relativt sett störst i de förpackningar där mängden av den produkt som ska förpackas är liten men förpackningsmaterialet är nästan detsamma oberoende av produkten. Förpackningsmaterialets snedvridande inverkan på priset är störst i de produkter som har det högsta priset. Sådana är dyra produkter som förpackas enligt vikt och som vanligtvis uppfattas som lyxösa och köps endast i små mängder åt gången. Sådan kan vara t.ex. pålägg, rom och vissa skaldjur.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Förslaget har konsekvenser för förhållandena mellan myndigheterna. I förslaget före-

slås att Tukes ska ha en styrande och förenhetligande roll i tillsynen i förhållande till regionförvaltningsmyndigheterna. Detta innebär ett intensivare samarbete än för närvarande mellan regionförvaltningsmyndigheterna och Tukes i tillsynen över mätinstrumenten. Tukes roll i tillämpningen och tolkningen av lagen kommer att vara viktig, eftersom den förenhetligande roll som Tukes ska ha enligt lagen, betyder att Tukes bl.a. ska se till att tillsynsmyndigheterna använder sig av enhetliga tolkningar i tillsynen. När samma saker övervakas är det med tanke på kundernas rättssäkerhet mycket viktigt att myndighetens beslut och åtgärder förutom på lagen faktiskt baserar sig på enhetliga tolkningsprinciper och en enhetlig förvaltningspraxis. I detta avseende kan konstateras att förslaget ger förutsättningar att förbättra medborgarnas rättssäkerhet.

I propositionen föreslås betydligt noggrannare och exaktare bestämmelser om tillsynsmyndighetens rättigheter och skyldigheter än för närvarande. Sådana är t.ex. tillsynsmyndighetens rätt att få information, granskningsrätt och rätt att få prover. Vidare föreslås noggrannare bestämmelser än för närvarande om utbyte av information mellan myndigheterna. Bestämmelserna ska vara exaktare än i den gällande lagstiftningen, dvs. i justeringslagen.

Enligt 14 c § i den gällande justeringslagen (219/1965) får tillsynsmyndigheten på de ställen där mättningsredskap används, repareras, underhålls eller tillverkas företa inspektioner som behövs för tillsynen över att denna lag samt de stadganden och bestämmelser som utfärdas med stöd av den iakttas. I den lag som nu föreslås specificeras de lokaler som ska övervakas på så sätt att myndighetens tillsynsrätt ska kunna utsträckas till lokaler som används för stadigvarande boende, om det råder misstanke om ett brott som ska straffas enligt strafflagen. Dessa brott är marknadsföringsbrott samt bedrägeri och grovt bedrägeri. Brott som gäller mätinstrument, volymmärkta flaskor samt förpackade produkter är enligt uppskattning närmast sådana brott som hänför sig till strävan efter ekonomisk fördel. I praktiken finns det många aktörer på området, såsom mindre

återförsäljare, som har sina affärslokaler i samband med bostaden.

I lagförslaget föreslås att arbets- och näringsministeriet ska utse de anmälda organen och att Tukes ska godkänna besiktningsorganen. Det är dock inte fråga om att skapa ett nytt system för godkännande eller tillsyn utan det handlar om ett redan existerande system. Dessutom föreslås i propositionen att den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över efterlevnaden av denna lag ska ankomma på arbets- och näringsministeriet. Dessa förpliktelser som lagförslaget medför för arbets- och näringsministeriet innebär ingen förändring jämfört med nuläget.

4.3 Miljökonsekvenser

Lagstiftningen om förbrukningsmätningar ska skapa grundläggande förutsättningar för en tillförlitlig mätning av energiförbrukningen. Om mätningarna inte är tillförlitliga, har uppföljningen av energiförbrukningen ingen nämnvärd betydelse. Via lagstiftning om förbrukningsmätarnas tillförlitlighet skapas förutsättningar för en tillförlitlig uppföljning av energiförbrukningen. Via förbrukningsmätningar förbättras medborgarnas vetskap om sin egen energiförbrukning. Energiförbrukningen behöver minskas. Det ser också ut som om man i framtiden kommer att övergå till fakturering som baserar sig på realtidsmätning av gas, el- och värmeenergi och vattenförbrukning.

4.4 Konsekvenser för brottsförebyggande och trygghet

Ett syfte med den föreslagna lagen är att säkerställa ett ärligt och tillförlitligt förfarande i mätningarna inom handeln. Att iakttä de krav som ställs på mätinstrument innebär att inga oavsiktliga fel kan uppstå vid mätningen. Eventuell brottslighet inom de branscher som hör till lagens tillämpningsområde hänför sig främst till strävan efter obehörig ekonomisk fördel. I propositionen föreslås att det ska vara en straffbar förseelse att handla mot tillsynsmyndighetens beslut om förbud. I övrigt ska brottsliga handlingar bedömas med stöd av strafflagen.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med Tukes. Beredningen inleddes 2008. Under arbetets gång har Livsmedelssäkerhetsverket Evira hörts i frågor som gäller förpackade produkter, Konsumentverket om konsumentskyddslagens och den föreslagna lagens inbördes förhållande, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira om utrustning inom hälso- och sjukvården och jord- och skogsbruksministeriet om mätning av energived. Regeringens propositionsutkast har dessutom flera gånger behandlats i delegationen för metrologi, som har kommenterat propositionen och föreslagit preciseringar i den.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Arbets- och näringsministeriet begärde utlåtanden av utkastet till regeringsproposition av följande remissinstanser: kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, Aalto-universitetets tekniska högskola, DEKRA Industrial Oy, Finlands Näringsliv EK, Livsmedelssäkerhetsverket, Geodetiska institutet, Meteorologiska institutet, Inspecta Tarkastus Oy, Kajaanin Teknologiaakeskus Oy, Förbundet för finsk handel, Centralkriminalpolisen, Konsumentverket, Mätteknikcentralen, PME-Control Oy, Finlands Dagligvaruhandel rf, Suomen Bensiniikauppiainen ja Liikennepalvelualueiden Liitto SBL ry, Finlands miljöcentral, Finlands konsumentförbund ry, Strålsäkerhetscentralen, Tammerfors tekniska universitet, Institutet för hälsa och välfärd, THT-Tarkastus Oy, Tori- ja markkinakaupan keskusjärjestö, Tullstyrelsen, Tulllaboratoriet, Åbo universitet, Säkerhetsteknikcentralen, Arbetshälsoinstitutet, VTT Expert Services Oy, Olje- och Gasbran-

schens Centalförbund och en expertgrupp från delegationen för metrologi.

I utlåtandena fästes uppmärksamhet vid omfattningen av lagens tillämpningsområde, precisering av motiveringarna till definitionerna och den centrala betydelsen av mätresultatens spårbarhet. Om kraven på besiktningsorganens oberoende framfördes avvikande meningar: I en del av utlåtandena understöddes bevarandet av kraven på oberoende enligt nuvarande författningar, medan i vissa utlåtanden föreslogs att kraven ska mildras så att det ska vara möjligt att granska eget arbete bl.a. i samband med serviceverksamhet.

De anmärkningar som framfördes i utlåtandena har behandlats i arbets- och näringsministeriets och Tukes gemensamma beredningsarbetsgrupp, och de har också vid behov diskuterats med remissinstanserna. En stor del av de framförda kommentarerna har beaktats som tillägg eller ändringar direkt i lagförslaget eller, om det inte har ansetts behövt, antingen i den allmänna motiveringen eller i detaljmotiveringen.

Besiktningsorganets verksamhet betraktas som indirekt statsförvaltning, där det utförs offentliga förvaltningsuppgifter. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter, endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Således ska i skötseln av uppgifter som gäller teknisk besiktningsverksamhet iakttas bestämmelserna om offentlig förvaltning, bl.a. principen om opartiskhet som föreskrivs i förvaltningslagen. Ekonomiskt och funktionellt oberoende är en grundläggande förutsättning för opartiskhet. Därför lämnades kraven på besiktningsorganens oberoende oförändrade. Motsvarande krav på den tekniska besiktningsverksamhet finns t.ex. i kemikaliesäkerhetslagen (390/2005) och i lagen om tryckbärande anordningar (869/1999).

Enligt justitieministeriets utlåtande är service och verifiering som utförs av samma servicefirma inte förenligt med det allmänna kravet på opartiskhet i samband med förvaltning. Detta har diskuterats med justitiemini-

steriet. Lagförslaget har inte ändrats i detta avseende. Motiveringen är att den försegling som görs i samband med servicen inte påverkar tidsfristerna för verifieringarna.

6 Samband med andra propositioner

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om koncentration av produkttillsynen över kemikalier till Säkerhets- och kemikalieverket och vissa lagar som har samband med den (RP 132/2010 rd)

överlämnades till riksdagen den 10 september 2010. Den lag som ingår i regeringspropositionen avses träda i kraft den 1 januari 2011. Enligt propositionsförslaget ska Säkerhetsteknikcentralens namn ändras till Säkerhets- och kemikalieverket.

Om regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om koncentration av produkttillsynen över kemikalier till Säkerhets- och kemikalieverket (RP 132/2010 rd) godkänns orsakar detta ett behov att i den föreslagna lagen om mätinstrument ändra 18, 19, 21, 27, 34, 46 och 47 §, där Säkerhetsteknikcentralens namn nämns.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. Syftet med den föreslagna lagen är att säkerställa att mätinstrumentens funktion, mätmetoderna och mätresultaten är tillförlitliga. I praktiken motsvarar detta principerna för motsvarande krav i den nuvarande justeringslagen, men tillämpningsområdet är mer omfattande. Dessutom främjar den föreslagna lagen ett opartiskt bemötande av dem som använder mätinstrumenten och mätresultaten.

2 §. Lagens tillämpningsområde. Den föreslagna lagen ska ha ett allmänt tillämpningsområde. Enligt 1 mom. ska lagen i vid utsträckning tillämpas på användningen av mätinstrument. Den nuvarande justeringslagen har ett begränsat tillämpningsområde, då det endast omfattar mätningar som hänför sig till ekonomisk fördel. Den nu föreslagna lagen utvidgar detta tillämpningsområde. Punkterna 1—3 i den föreslagna paragrafen ska omfatta tillämpningsområdet för den nuvarande justeringslagen (219/1965). Näringsverksamheten är viktig sektor som utnyttjar mätinstrument och har samtidigt en omfattande ekonomisk betydelse. Nära anknutna till näringsverksamheten är förbrukningsmätningarna, som dock för tydlighetens skull har avskiljts till en egen grupp. Verifie-

ringen av förbrukningsmätningarnas tillförlitlighet har en särskild betydelse, eftersom de som använder mätningarna är beroende av noggrannheten i resultaten från ett enda mätinstrument. Sådana mätare är t.ex. lägenheternas vattenmätare och elenergimätare. För verksamhet som avses i 1 och 2 punkten föreskrivs i den föreslagna lagen dessutom noggrannare förpliktelser i anslutning till verifieringen. Det är därför motiverat att nämna dessa grupper separat. Lagen ska också gälla myndighetsverksamhet eller därmed jämförbara aktörer. Mätningar som utförs vid myndighetsverksamhet är t.ex. polisens hastighetsövervakning av fordon eller mätning av tunga fordons vikt. Med myndigheter jämförbara aktörer är t.ex. besiktningsorgan och anmälda organ som sköter offentliga förvaltningsuppgifter. Genom 4 punkten är det meningen att uppfylla de kriterier i tillämpningsområdet för direktiv om mätinstrument som inte uppfylls enligt 1—3 punkten men som författningen bör omfatta. En sådan i 4 punkten avsedd mätning är t.ex. mätning av lufttrycket i fordonsdäck eller analys av avgaser, som hänför sig till den allmänna säkerheten och miljöskyddet.

I 2 mom. föreskrivs tydligt att lagen ska tillämpas också på förpackning av produkter. I momentet ska dessutom nämnas färdigförpackningar och volymmärkta flaskor, som hör till gemenskapslagstiftningen.

I 3 mom. föreskrivs om tillämpningen av lagen på krav som gäller elektromagnetiska störningar hos mätinstrument som avses i nämnda direktiv.

3 §. Lagens tillämpning på icke-automatiska vågar. I paragrafen föreskrivs särskilt om tillämpningen av lagen på icke-automatiska vågar. Tillämpningsområdet har noggrant fastställts redan i direktivet och medlemsstaterna har inte fullmakter att bestämma till vilken mätningssuppgift det föreskrivna mätinstrumentet ska användas. Paragrafens innehåll är taget ur direktivet.

4 §. Förhållande till annan lagstiftning. Avsikten är att den föreslagna lagen ska vara en allmän lag om mätinstrument. Lagen ska tillämpas på mätinstrument om inte på något annat ställe i lagstiftningen annat föreskrivs om mätinstrumentens funktion, mätmetoderna och mätresultatens tillförlitlighet. I egenkap av allmän lag ska den föreslagna lagen vika undan, om något annat föreskrivs i speciallagstiftningen. Till gällande speciallagstiftning hör bl.a. bestämmelserna om förvaringstemperaturerna för livsmedel vid frys- och kylagring (handels- och industriministeriets förordning om provtagnings- och mätmetoder som används vid övervakningen av djupfrysta livsmedel 101/2006) och virkesmätningslagen (364/1991). Mätningen av energivard har uteslutits från den föreslagna lagen, eftersom jord- och skogsbruksministeriet enligt sitt utlåtande bereder en totalreform av virkesmätningslagen. Avsikten är att utvidga och precisera lagens tillämpningsområde till att gälla mätning av all slags energivard.

5 §. Spårbarhet och måttenheter. Enligt den föreslagna paragrafen ska mätresultaten av mätinstrument och mätmetoder vara spårbara, tillförlitliga och grunda sig på måttenheter enligt det internationella SI-måttenhetssystemet (officiell måttenhet) sådana de gäller med stöd av lagen om måttenheter och mätnormalsystem (1156/1993). De valda mätmetoderna ska lämpa sig för det planerade ändamålet.

6 §. Definitioner. I paragrafen har upptagits definitioner på de centrala begreppen i lagen. Definitionerna är huvudsakligen desamma som i det direktiv som ska genomföras, i justeringslagstiftningen och i publika-

tionen SFS-OPAS 99 International Vocabulary in Metrology -VIM. Perus- ja yleiskäsitteet sekä niihin liittyvät termit.

1) Definitionen av mätinstrument motsvarar definitionen i direktivet om mätinstrument, och

2) Tilläggsanordning har i lagen definierats så att därmed avses t.ex. en skrivare eller en extra bildskärm som har anslutits till mätinstrumentet.

3) Definitionen av underenhet motsvarar definitionen i direktivet om mätinstrument.

4) Definitionen av mätmetod motsvarar definitionen i SFS-OPAS 99.

5) Definitionen av mätresultat motsvarar den förenklade definitionen i SFS-OPAS 99.

6) I den bevisbarhet som definitionen av verifiering förutsätter ingår bl.a. de märkningar på instrumentet eller i dess dokument som visar åtgärden samt spårbarheten och lämpligheten av de metoder som har använts för bl.a. bedömning av överensstämmelse med kraven.

7) Definitionen av förbrukningsmätning motsvarar definitionen i direktivet om mätinstrument.

8) Definitionen av utsläppande på marknaden motsvarar definitionerna i direktivet om mätinstrument, vågdirektivet och ackrediterings- och marknadskontrollförordningen.

9) Definitionen av ibruktagande motsvarar definitionen i direktivet om mätinstrument.

10) Definitionen av tillverkare motsvarar definitionerna i EU:s ackrediterings- och marknadskontrollförordning.

11) Definitionen av auktoriserad representant motsvarar definitionerna av tillverkarens representant i EU:s ackrediterings- och marknadskontrollförordning.

12) Definitionen av importör motsvarar definitionerna i EU:s ackrediterings- och marknadskontrollförordning.

13) Definitionen av distributör motsvarar definitionerna i EU:s ackrediterings- och marknadskontrollförordning.

14) Definitionen av näringsidkare motsvarar de definitioner som har tillämpats på mätinstrument enligt EU:s ackrediterings- och marknadskontrollförordning.

15) Försegling har i lagen definierats så att den omfattar mekanisk och elektronisk försegling av de delar av mätinstrumentet som

påverkar mätresultaten. Med försegling avses inte i denna lag t.ex. försegling som har gjorts för monterings skull eller för att skydda materialet.

16) Definitionen av anmält organ motsvarar definitionerna i direktivet om mätinstrument och direktivet om icke-automatiska vågar.

17) Termen besiktningsorgan är i allmänt bruk i den tekniska lagstiftningen.

18) Service av ett mätinstrument har i lagen definierats så att det omfattar åtgärder som hänför sig till underhållet av mätinstrumentet och som förutsätter att mätinstrumentets metrologiska försegling bryts.

19) Största tillåtna fel har definierats i lagen med tillämpning av definitionen i SFS-OPAS 99.

20) Verksamhetsutövare har i lagen definierats så brett att termen omfattar alla möjliga utnyttjare av mätresultat, oberoende av vilken organisation det är fråga om (offentligt samfund, myndighet, näringsidkare). Således är t.ex. ett bostadsaktiebolag, där vattenvederlagen bestäms utifrån den förbrukning som lägenheternas vattenmätare visar, en verksamhetsutövare som avses i den föreslagna lagen.

21) Enligt definitionen av förpackning är allt överblivet material som inte på ett naturligt sätt hör till produkten, en del av förpackningen. T.ex. kaffesump eller fruktskal är en del av produkten.

22) Med förpackad produkt avses en kombination av produkt och förpackning.

23) Förpackningens innehållsmängd har i lagen definierats så att därmed avses produktens faktiska mängd i förpackningen. Definitionen motsvarar förpackningens nettoinnehåll enligt prisinformationsförordningen.

24) Definitionen av lösvikt-försäljningsförpackning motsvarar en oförpackad produkt som avses i livsmedelslagstiftningen.

25) Nominell mängd motsvarar definitionen i direktivet om färdigförpackningar.

26) Förpackningar enligt definitionen av förpackning med standardinnehåll har en på förhand bestämd nominell innehållsmängd, till skillnad från förpackningar med varierande vikt, som även de har förpackats utan att köparen har varit närvarande men på vilka

har märkts ut den faktiska uppmätta innehållsmängden.

27) Definitionen av färdigförpackning motsvarar definitionen i direktivet om färdigförpackningar. Det är att märka att definitionen enligt direktivet om färdigförpackningar inte avser detsamma som motsvarande term i livsmedelslagstiftningen. Färdigförpackning enligt definitionen i livsmedelslagstiftningen omfattar det som i denna lag avses med förpackning med varierande vikt och förpackning med standardinnehåll. Skillnaden mellan definitionerna i livsmedelslagstiftningen och metrologilagstiftningen är ett internationellt fenomen och förekommer också i Europeiska unionens lagstiftning.

28) Förpackning med varierande vikt har i denna lag definierats så att termen omfattar t.ex. sådana individuellt förpackade produkter i detaljhandelsaffärens lager eller bakrum som har vägts en i taget vid förpackandet.

29) Definitionen av volymmärkt flaska motsvarar definitionen i direktivet om flaskor som tjänar som mätbehållare.

2 kap. Utsläppande på marknaden och
ibruktagande av ett mätinstrument

7 §. *Krav på ett mätinstrument.* Enligt 1 mom. ska ett mätinstrument konstrueras så det fungerar tillförlitligt och dess funktion kan verifieras under hela användningstiden. I konstruktionen ska beaktas mätinstrumentets kommande ändamål, användningsförhållanden och de krav de ställer på mätinstrumentets hållbarhet och verifieringen av tillförlitligheten.

I 2 mom. 1—13 punkten förtecknas de väsentliga krav som mätinstrumentet ska uppfylla. Dessa väsentliga krav motsvarar de väsentliga krav som anges i bilaga I till direktivet om mätinstrument.

Enligt 3 mom. ska mätinstrumentet utöver de väsentliga kraven dessutom uppfylla speciella krav som har föreskrivits särskilt för varje mätinstrument.

Resultaten av mätinstrumenten och -metoderna ska grunda sig på den officiella måttenheten med stöd av den gällande lagen om måttenheter och mätnormalsystem. Detta

motsvarar nuvarande praxis och är förenligt med rådets direktiv om måttenheter.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om de väsentliga kraven på ett mätinstrument och om de speciella kraven på det enskilda instrumentet utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning ska kunna föreskrivas om nödvändiga speciella krav för olika arter av mätinstrument, som t.ex. automatiska vågar, värmeenergimätare eller fasta mått. En sådan grupp är också mätutrustningar för flytande bränsle, för vilka i fortsättningen kan finnas behov av att föreskriva om temperaturkompensation. Genom förordningar ska kraven i direktivet om mätinstrument och vågdirektivet genomföras och nationella bestämmelser för andra instrumenttyper vid behov utfärdas.

8 §. Visande av överensstämmelse med kraven. I paragrafen förpliktas de olika parterna i mätinstrumentets tillverknings- och ibruktagningsskedja att säkerställa och visa att mätinstrumentet uppfyller de krav som har ställts på det. Enligt direktivet om mätinstrument och vågdirektivet ansvarar tillverkaren eller tillverkarens auktoriserade representant för visande av överensstämmelse med kraven. Tillverkaren ska i regel vara skyldig att visa och verifiera att andra mätinstrument som denna lag tillämpas på stämmer överens med kraven. Om skyldigheter för olika ekonomiska aktörer vid utsläppande av ett mätinstrument på marknaden föreskrivs närmare i ackrediterings- och marknadskontrollförordningen och -beslutet.

Enligt 2 mom. ska närmare bestämmelser om visande av ett mätinstruments överensstämmelse med kraven få föreskrivas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att genom denna fullmakt genomföra förfarandena för visande av överensstämmelse med kraven enligt direktivet om mätinstrument och direktivet om icke-automatiska vågar och bemyndiga statsrådet att föreskriva om visande av överensstämmelse med kraven i fråga om andra mätinstrument som hör till lagens tillämpningsområde.

9 §. Anvisningar och märkningar. Paragrafen ska innehålla krav på märkningen av mätinstrument och behövliga anvisningar. Avsikten är att genom dessa krav genomföra de krav på märkningar och anvisningar för

mätinstrument enligt direktivet om mätinstrument, vågdirektivet och de direktiv som gäller andra mätinstrument. I regel ska tillverkaren eller dennes auktoriserade representant ansvara för att mätinstrumentens märkningar, de anvisningar och andra uppgifter som följer med instrumenten stämmer överens med kraven. De övriga, i 1 mom. förtecknade, aktörernas ansvar beskrivs i ackrediterings- och marknadskontrollförordningen och -beslutet. Uppgifterna och anvisningarna ska motsvara mätinstrumentets egenskaper och ändamål och vilseledande uppgifter får inte ges. Vilseledande uppgifter är t.ex. försummelse att anbringa CE-märkning eller bristfällig märkning, CE-märkningar eller andra märkningar om överensstämmelse med kraven eller utförd verifiering som anbringats på fel grunder eller felaktiga uppgifter om mätinstrumentets egenskaper. Även att på mätinstrumentet på fel grunder fästa en etikett som informerar om följande verifieringstidpunkt anses vara att ge en vilseledande uppgift.

Enligt 2 mom. ska de aktörer som avses i 1 mom. se till att mätinstrumenten är försedda med de märkningar som krävs för att de ska kunna identifieras och för att tillverkaren och den som har släppt ut instrumenten på marknaden ska kunna klarläggas och som visar att instrumenten stämmer överens med kraven. Bestämmelsen motsvarar kraven i direktivet om mätinstrument, vågdirektivet och andra direktiv som gäller mätinstrument. De aktörer som ansvarar för att de mätinstrument som ska släppas ut på marknaden och som berörs av den föreslagna lagen stämmer överens med kraven ska tydligt kunna visas.

I 3 mom. ska i fråga om CE-märkningen hänvisas till ackrediterings- och marknadskontrollförordningen och till lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010). I dessa beskrivs bl.a. CE-märkningens utformning och förutsättningarna att använda det.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om de anvisningar och uppgifter som ska följa med mätinstrumentet och om visande och verifiering av överensstämmelse med kraven utfärdas genom förordning av statsrådet. I förordningen ska kraven för respektive arter av mätinstrument närmare beskrivas och

genomföras de krav som ställs i motsvarande direktiv.

10 §. Försegling. Ett mätinstrument ska förseglas i enlighet med tillverkarens anvisningar, om det inte särskilt har befriats från kravet på försegling genom förordning av statsrådet. Kravet ska motsvara nuvarande praxis och förfarandena i såväl direktivet om mätinstrument och vågdirektivet. I 1—3 punkten i momentet beskrivs de situationer då förseglingen ska utföras eller granskas. Enligt 1 punkten ska förseglingen utföras före ibruktagandet av mätinstrumentet. Förseglingen kan göras enligt typ av mätinstrument beroende på författningarna antingen av besiktningsorganet, det anmälda organet eller av tillverkaren, om dennes förfaranden har godkänts av det anmälda organet eller besiktningsorganet. Enligt 2 punkten ska mätinstrumentet kunna förseglas av en servicefirma som avses i 18 § 1 mom. eller av besiktningsorganet. Härmed avses en situation när det har varit nödvändigt att bryta sigillerna i samband med servicen men inga ändringar har gjorts i de inställningar som påverkar mätningarnas tillförlitlighet. Om sigillerna har brutits ska mätinstrumentet undergå verifiering under användningstiden, även om tiden ännu inte har löpt ut. Servicefirman eller besiktningsorganet ska kunna försegla mätinstrumentet på nytt efter servicen, varvid verifieringen av mätinstrumentet under användningstiden och tidpunkten för följande verifiering förblir i kraft. Besiktningsorganet ska i samband med förseglingen också kunna utföra en ny verifiering under användningstiden. Enligt 3 punkten ska mätinstrumentet förseglas av besiktningsorganet, om sigillet har brutits och verifieringen av mätinstrumentet under användningstiden därför inte längre är i kraft.

Enligt 2 mom. ska närmare bestämmelser om förseglingen av ett mätinstrument och befrielse från den få utfärdas genom förordning av statsrådet. I en förordning kan t.ex. närmare beskrivas de delar i olika mätinstrument som ska förseglas eller om att någon mätinstrument helt befrias från förseglingsförpliktelsen, om den inte har någon väsentlig betydelse för tillförlitligheten.

11 §. Mätinstrumentets tillförlitlighet. Mätinstrumentet ska fungera tillförlitligt, när

det används i enlighet med den föreslagna lagen. Med tillförlitlighet ska avses att mätinstrumentets typ lämpar sig för det avsedda ändamålet bl.a. i fråga om mätnoggrannhet och förmåga att tåla olika miljöeffekter. Felen i de resultat som mätinstrumentet har gett ska inte få överskrida de största tillåtna fel som bestäms på grundval av instrumenttypens egenskaper och ändamål. Mätinstrumentets mätosäkerhet ska inte få vara för stor i förhållande till mätobjektet.

Enligt 2 mom. ska genom förordning av statsrådet få utfärdas närmare bestämmelser om de största tillåtna felen för mätinstrumenten med beaktande av instrumentens ändamål.

12 §. Ibruktagande av ett mätinstrument. Ett mätinstrument ska inte få tas i bruk förrän dess överensstämmelse med kraven har visats och tillförlitligheten har verifierats genom de förfaranden som beskrivs i denna lag. Verifieringen av mätinstrumentets tillförlitlighet före ibruktagandet ska omfatta granskning av instrumentets konstruktion och funktion samt jämförelse av mätresultaten med de största tillåtna felen på ett lämpligt sätt. Tillförlitligheten av ett mätinstrument som avses i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 § i den föreslagna lagen ska före ibruktagandet verifieras av det anmälda organet, när det är fråga om ett mätinstrument som hör till tillämpningsområdet för direktivet om mätinstrument eller vågdirektivet, eller av besiktningsorganet när det är fråga om ett annat mätinstrument som hör till tillämpningsområdet för denna lag. Förfarandet motsvarar nuvarande praxis och de förfaranden som beskrivs i nämnda direktiv. Det i paragrafen beskrivna förfarandet som övervakas av tredje part krävs vid verifiering av tillförlitligheten av ett mätinstrument som avses i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 §, eftersom verifiering som övervakas av tredje part speciellt inom dessa tillämpningsområden anses nödvändig för att mätningarnas tillförlitlighet ska säkerställas. Inom andra tillämpningsområden bör tillförlitligheten kunna visas på annat sätt.

Enligt 2 mom. ska närmare bestämmelser om ibruktagandet av mätinstrumentet, verifieringen i samband med ibruktagandet och om tillverkarens förutsättningar att verifiera få utfärdas genom förordning av statsrådet. Av-

sikten är att genom förordning genomföra de förfaranden som beskrivs i direktivet om mätinstrument och direktivet om icke-automatiska vågar. Närmare bestämmelser om visande av förutsättningarna för ibruktagande av andra mätinstrument ska enligt instrumentart kunna utfärdas genom förordning.

3 kap. Användningen av ett mätinstrument

13 §. Ansvar för mätinstrumentets funktion. Verksamhetsutövaren ska vara ansvarig för att ett mätinstrument som är i bruk lämpar sig för sitt ändamål och sin användningsmiljö, kontinuerligt fungerar på ett tillförlitligt sätt och att användningen av instrumentet uppfyller kravet i denna lag och att verifieringen sker inom föreskrivna tidsfrister och alltid vid behov. Mätinstrumentets användningsmiljö ska förbli sådan att förutsättningarna för att mätinstrumentet fungerar tillförlitligt bevaras under hela användningstiden. Mätinstrumentets tillförlitlighet ska verifieras enligt bestämmelserna i denna lag. Dessutom ska mätinstrumentets tillförlitlighet alltid verifieras när det finns skäl att misstänka det, t.ex. när instrumentet har skadats eller sigillen har brutits. Kravet motsvarar nuvarande praxis.

Närmare bestämmelser om tidsfristerna för verifiering av mätinstrumentet ska få utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning ska för varje mätinstrumentart eller ändamål få föreskrivas en lämplig tidsfrist för verifiering under användningstiden eller någon mätinstrumenttyp helt kunna befrias från periodisk verifiering under användningstiden, om inte mätningarnas tillförlitlighet förutsätter det.

14 §. Användning av tara och andra användningskrav. I paragrafen föreslås bli intagen en ny bestämmelse om användningen av tara. Om tarering och användning av tara har t.ex. inom handeln bland näringsidkarna förekommit ovisshet och delvis fel uppfattningar om vad tarering är. Det finns därför skäl att få in en grundläggande bestämmelse om tarering. När en lösviktsvara vägs ska förpackningsmaterialets vikt dras av från

mätresultatet innan varans vikt slutgiltigt bestäms, dvs. vågen ska tareras. I praktiken har det förekommit många tillfällen där åtminstone en del av det använda förpackningsmaterialet inkluderas i lösviktsvarans vikt, t.ex. tjockare papper, folie, kartong eller en ask. Ett sådant mätförfarande strider mot syftet med förordningen om prisinformation vid marknadsföring av konsumtionsnyttigheter (1359/1999). Dessutom försvårar en sådan mätpraxis jämförelsen mellan produkter som köps i lösvikt och färdigförpackade produkter.

Enligt 1 mom. ska mätinstrumentet när priset bestäms t.ex. i en dagligvarubutik placeras så att mätningen och mätinstrumentets utslag kan iakttas av parterna vid köpet. Förfarandet motsvarar nuvarande praxis.

Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövaren se till att användningen av mätinstrumentet övervakas. Därmed avses att mätinstrumentets skick, för säkerställandet av dess tillförlitlighet, under användningstiden ska iakttas speciellt vid tillverkningen av förpackade produkter. Förfarandet motsvarar nuvarande praxis.

Enligt 3 mom. ska närmare bestämmelser om tareringen, användningskraven på mätinstrumentet och övervakningen av användningen av mätinstrumentet vid behov få utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §. Verifiering under användningstiden. Mätinstrumentets tillförlitlighet under användningstiden verifieras för varje instrument eller varje parti av instrument. Verifieringen av ett parti av instrument lämpar sig endast för en mätinstrumentgrupp som numera är så stor att den statistiskt kan behandlas som en representativ grupp av likadana instrument, t.ex. i fråga om typ, användningsförhållanden, användningstid, installation och förbrukning.

Enligt 2 mom. ska ett mätinstrument verifieras inom föreskrivna tidsfrister, när det är fråga om mätinstrument som avses i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 §. Tidsfristen baserar sig på instrumenttypens egenskaper, användningsförhållanden och ändamål. För verifieringen ska anlitas ett besiktningsorgan. Besiktningsorganet ska för verifieringen under användningstiden av ett mätinstrument som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten också

kunna godkänna ett sådant förfarande med motsvarande verkningar som besiktningsorganet övervakar. Denna möjlighet ska gälla mätinstrument på vilka det av praktiska skäl är omöjligt att tillämpa samma förfaranden för verifiering under användningstiden som t.ex. för mätare för flytande bränslen eller vågar som används i handeln.

Enligt 3 mom. ska närmare bestämmelser om tidsfristerna för verifieringen, grunderna för tidsfristerna, de största tillåtna felen och förutsättningarna för dem samt om förfarandena för verifiering av tillförlitligheten under användningstiden och andra verifieringsförfaranden som övervakas av besiktningsorganet, få utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §. Märkning om verifiering. Med stöd av paragrafen ska den som utför verifieringen under användningstiden på mätinstrumentet eller på de dokument som gäller det ange besiktningsorganet eller verifieraren och verifieringsförfarande samt tidpunkten för verifieringen.

Med stöd av 2 mom. ska närmare bestämmelser om angivelsen om verifieringen av ett mätinstrument och dess innehåll få utfärdas genom förordning av statsrådet. I förordningen ska t.ex. kunna beskrivas den märkning som krävs och det ställe på mätinstrumentet där märkningen kan fästas.

17 §. Mätning i torghandel eller motsvarande handel. I torghandel och i entré och utomhus av markettar tillämpas förfaranden som har blivit rådande praxis inom branschen. I torghandel används för fasta produkter (bär, frukt, baljväxter, grönsaker, svamp) i allmänhet volymmått, såsom litermått och potatiskappe. En sådan mätmetod är inexakt, men på grund av en lång tradition kan användningen av den även i fortsättningen tillåtas som ett avgränsat undantag. Avsikten är dock inte att tillåta försäljning av alla produktkategorier i torghandeln med volymmått. Det ska vara fråga om produkter i början av producentkedjan. Däremot ska industriella produkter, såsom sötsaker inte omfattas av detta undantag. Om säsonsprodukter som säljs knippvis (lök, morötter) föreskrivs i livsmedelslagstiftningen och de hör till speciallagstiftningen, som inte berörs av denna lag.

4 kap.

Service av ett mätinstrument

18 §. Verifiering av tillförlitligheten i samband med servicen av ett mätinstrument. Efter servicen av ett mätinstrument ska det alltid verifieras att det fungerar tillförlitligt innan det tas i bruk på nytt. Verifieringen ska kunna göra som verifiering under användningstiden enligt 15 § eller alternativt utföras av en särskild servicefirma, förutsatt att firmans ersättande verifieringsverksamhet har godkänts av Säkerhetsteknikcentralen.

Enligt 2 mom. ska närmare bestämmelser om sådana åtgärder för verifiering av ett mätinstrument som ska vidtas i samband med serviceverksamheten få utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §. En servicefirmas förseglingsrätt. Säkerhetsteknikcentralen ska på ansökan kunna bevilja en servicefirma för mätinstrument rätt att försegla mätinstrumenten. Servicefirman ska i sin ansökan redogöra för personalens yrkeskunskap och de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter. Dessutom ska servicefirman i sin tjänst ha en person som är ansvarig för verksamheten. I sitt beslut om godkännande av servicefirman ska Säkerhetsteknikcentralen fastställa firmans övervakningsarrangemang och vid behov ställa också andra krav, begränsningar och villkor för verksamheten. Beslutet om godkännande ska kunna meddelas för viss tid.

Enligt 5 mom. ska närmare bestämmelser om godkännande av en servicefirma, om förutsättningarna för godkännande och om de uppgifter och utredningar som ska företas i ansökan samt om de krav som ska ställas på servicefirman få utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §. Utförandet av verifieringsuppgifterna. Enligt paragrafen ska en servicefirma utföra verifieringsuppgifterna med beaktande av de bestämmelser, rekommendationer, anvisningar och andra uppgifter som gäller instrumentet. För att bevara sin yrkesskicklighet ska servicefirman bevaka utvecklingen av bestämmelser och rekommendationer inom sitt verksamhetsområde. Närmare bestämmelser om utförandet av verifieringsuppgifterna som gäller mätinstrument ska få utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §. Servicefirmans ansvariga person. En servicefirma ska i sin tjänst ha en utsedd ansvarig person som ska se till att servicefirman verkar i enlighet med bestämmelserna och de villkor som Säkerhetsteknikcentralen har ställt.

Enligt 2 mom. ska den ansvariga personen i förhållande till verksamheten ha tillräcklig arbetserfarenhet, utbildning, kännedom om bestämmelserna och i övrigt tillräckliga förutsättningar för att sköta uppgiften som ansvarig person.

Enligt 3 mom. ska närmare bestämmelser om uppgifterna och behörighetskraven för den ansvariga personen vid servicefirman få utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap. Förpackade produkter och volymmärkta flaskor

22 §. Mätning och meddelande av en förpacknings innehållsmängd. I tillverkningen av förpackningar ska endast användas tillförlitliga mätinstrument, för att man ska kunna lita på innehållsmängden och produktens pris per enhet. Kravet motsvarar de nuvarande bestämmelserna i justeringslagen. Mätinstrumenten ska lämpa sig för det avsedda ändamålet. Med detta avses att man vid val av mätinstrument tillräckligt noggrant ska beakta de särskilda krav som beror på ändamålet, t.ex. förmågan att tåla användningsförhållandena eller vågens lämplighet för tillverkningen av förpackningar i den planerade storleksklassen, när en tillräcklig mätnoggrannhet i iakttagandet av de största tillåtna underskridningarna av innehållsmängden beaktas.

Kravet på att förpackningens vikt ska avdras från produktens vikt motsvarar bestämmelserna i livsmedelslagen (23/2006) och i direktivet om färdigförpackningar om sanningsenligheten av de uppgifter som ska ges om produkten. Bestämmelsen motsvarar kravet på tarering i 14 §. Den angivna innehållsmängden för produkten ska vara tillförlitlig och uppgiften ska vara sanningsenlig.

Enligt 3 mom. ska en förpackad produkts innehållsmängd meddelas i vikt-, volym-, längd- eller ytenheter eller i stycken. T.ex. sötsaker som säljs i lösvikt i viktenheter, flytande bränsle i volymenheter, tyg i längden-

heter, skinn i ytenheter eller hushållspappersrullar i stycken. Måttenheterna ska vara i enlighet med 5 §. Endast innehållsmängden i flytande produkter ska kunna meddelas i vikt- eller volymenheter enligt 5 §. Som flytande produkter betraktas i allmänhet produkter som är flytande i en temperatur på 20 °C. Att mäta fasta produkter med volymmått är inte tillräckligt tillförlitligt.

Enligt 4 mom. ska närmare bestämmelser om mätningen av en förpackad produkts innehållsmängd, om för ändamålet lämpliga mätinstrument få utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §. Innehållsmängden i en förpackning med varierande vikt och i en lösviktsförsäljningsförpackning. I paragrafen ska föreskrivas att den produktmängd som har mätts upp vid förpackningstidpunkten är innehållsmängd i en förpackning med varierande vikt och i en lösviktsförsäljningsförpackning. Kravet motsvarar bl.a. det som i livsmedelslagen föreskrivs om meddelande av innehållsmängden, enligt vilket produktens innehållsmängd ska märkas ut på förpackningen och meddelas sådan den är vid förpackningstidpunkten. Enligt konsumentskyddslagen får det inte ges vilseledande information om produkten och innehållsmängden måste därför mätas på ett tillförlitligt sätt.

24 §. Innehållsmängden i en förpackning med standardinnehåll. I 1 mom. ska föreskrivas om innehållsmängden i förpackningar med standardinnehåll. Den ska vid förpackningstidpunkten i genomsnitt vara minst densamma som den nominella mängden som har angetts på förpackningen. Kravet motsvarar nuvarande etablerade praxis, förtydligar tolkningen av den nuvarande justeringslagen och motsvarar även de förfaranden som förutsätts i livsmedelslagen och i lagen om kosmetiska produkter (22/2005).

25 §. E-märkning av en färdigförpackning. E-märkningen av färdigförpackningar baserar sig på direktivet om färdigförpackningar och motsvarar de nuvarande bestämmelserna. I fråga om färdigförpackningar ska e-märkning kunna börja användas när en anmälan om saken har gjorts till besiktningsorganet och varje förpacknings faktiska innehållsmängd mäts eller en annan godtagbar metod tillämpas. Förfarandet motsvarar de

förfaranden som för närvarande är i bruk i enlighet med handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar, som har utfärdats med stöd av justeringslagen.

Enligt 3 mom. ska närmare bestämmelser om visande av en e-märkt färdigförpacknings överensstämmelse med kraven, om e-märkningen och ibruktagande av den, tillverkarens märke och om besiktningsorganets uppgifter och tillsynen över besiktningsorganet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §. Krav på volymmärkta flaskor. Kraven på volymmärkta flaskor baserar sig på rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om flaskor som tjänar som mätbehållare (1975/107/EEG) och motsvarande bestämmelser.

Närmare bestämmelser om volymmärkta flaskor i fråga om metrologiska krav, största tillåtna avvikelser av volym, märkningar, visande av överensstämmelse med kraven, övervakning av tillverkningen och om de förfaranden som besiktningsorganet tillämpar ska få utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

6 kap. Anmälda organ och besiktningsorgan

27 §. Utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan. Det föreslås att arbets- och näringsministeriet på ansökan utser ett s.k. anmält organ som omfattas av lagen och avses i Europeiska gemenskapens direktiv och sörjer för att organet anmäls till Europeiska kommission, medlemsstaterna i Europeiska unionen och de stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Med anmält organ avses ett oberoende bedömningsorgan som har utsetts av en medlemsstat i EU med stöd av Europeiska unionens produktivdirektiv.

De övriga besiktningsorganen som avses i 2 mom. ska godkännas av Säkerhetsteknikcentralen. Dessa organs uppgifter ska basera sig på nationella bestämmelser, där det förutsätts att ett godkänt organ anlitas i bedömningen av produktens eller förfarandets överensstämmelse med kraven.

Enligt 3 mom. ska närmare bestämmelser om godkännande, närmast om det förfarande som ska iakttas vid godkännandet, samt om preciseringar av arbetsfördelningen mellan arbets- och näringsministeriet och Säkerhetsteknikcentralen få utfärdas genom förordning av statsrådet

28 §. Beslut om utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan. Med stöd av 1 mom. fastslås i beslutet om utseende det anmälda organets och i beslutet om godkännande besiktningsorganets kompetensområde, bl.a. när det gäller vilka produkter eller objekt som organet ska vara behörigt att granska och vilka förfaranden för bedömning av överensstämmelse med kraven som det ska få tillämpa. Det anmälda organets verksamhetsområde behöver inte omfatta samtliga produkter som hör till ett direktivs tillämpningsområde men organet ska vara kompetent och behörigt att sörja för bedömningen av överensstämmelse med kraven i dess helhet för vissa produkters del. I beslutet ska också fastställas arrangemangen för tillsynen över det anmälda organet och besiktningsorganet, såsom tidpunkterna för omvärdering av kompetensen i syfte att säkerställa att det anmälda organet eller besiktningsorganet fortlöpande uppfyller de krav som ställs på det. I beslutet ska också kunna ställas andra krav, begränsningar och villkor som gäller organets verksamhet. Dessa kan närmast vara hänvisningar till bestämmelser som tillämpas på anmälda organ och besiktningsorgan och principer som fastställts i Europeiska gemenskapernas officiella dokument eller anvisningar, såsom skyldighet att samarbeta med andra anmälda organ som bedriver motsvarande verksamhet. Rätten att utföra uppgifterna ska kunna ges för viss tid, men i praktiken behövs ett sådant förfarande endast i undantagsfall.

Med stöd av 2 mom. ska närmare bestämmelser om arrangemangen för tillsynen, om tidpunkterna för omvärdering och andra villkor få utfärdas genom förordning av statsrådet. Övriga villkor ska närmast vara preciseringar av innehållet i nationella bestämmelser och fastställda EU-dokument i syfte att fastställa förutsättningarna för organens kompetens.

29 §. Ett anmält organs motsvarighet. Enligt paragrafen motsvarar ett organ som har utsetts eller godkänts av en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ett anmält organ som avses i 27 §, om vid godkännandet har följts sådana krav som motsvarar de krav som föreskrivs i 30 § i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande.

30 §. Förutsättningarna för utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan. I 1 mom. föreslås bestämmelser om de krav som ett anmält organ eller ett besiktningsorgan ska uppfylla för att det ska kunna godkännas som ett anmält organ eller ett besiktningsorgan som avses i 27 §. De föreslagna kraven motsvarar de krav som ställs på anmälda organ i Europeiska gemenskapens direktiv enligt den nya metoden och de ska tillämpas också i fråga om sådan lagstiftning som faller inom den nationella behörigheten.

För att organens verksamhet ska vara tillförlitlig, krävs det att de är oberoende i sin verksamhet i fråga om besiktningsorgansuppgifter samt kompetenta för sitt uppdrag. Med oberoende avses såväl ekonomiskt som funktionellt oberoende. Av denna anledning förutsätts det att organen förfogar över en tillräckligt yrkeskunnig personal, vars oberoende verksamhet har säkerställts i fråga om besiktningsorgansuppgifterna, samt att de har de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter. Dessutom krävs av besiktningsorganen tillräcklig ansvarsförsäkring. Annat arrangemang som ska anses tillräckligt syftar på ett förfarande där staten ansvarar för situationen i enlighet med den nationella lagstiftningen.

I 2 mom. förutsätts dessutom att ett anmält organ eller ett besiktningsorgan som avses i 27 § mom. ska vara en i Finland registrerad juridisk person eller en del av en sådan.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om fastställande av det anmälda organets och besiktningsorganets kompetens. I lagen föreslås bestämmelser om att organet genom extern ackreditering ska visa att det uppfyller förutsättningarna enligt 1 mom. I Finland ackrediteras besiktningsorganet av ackrediteringstjänsten FINAS.

Om ackrediteringen föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

Med stöd av 4 mom. ska det anmälda organet och besiktningsorganet anmäla alla sådana förändringar som kan påverka uppfyllandet av förutsättningarna för godkännande till den myndighet som har fattat beslutet om godkännande. Eftersom ett anmält organ och ett besiktningsorgan ska uppfylla de lagstadgade kraven under hela sin verksamhetstid, är det nödvändigt att de avsedda uppgifterna fås.

Det anmälda organet och besiktningsorganet ska med stöd av 5 mom. årligen för tillsynen lämna den myndighet som har fattat beslutet en redogörelse för den verksamhet som avses i denna lag och dess resultat.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för utseende av organen och bedömningen av förutsättningarna ska få utfärdas genom förordning av statsrådet. Därigenom sätts detaljerat i kraft de krav som har ställts på ett anmält organ i direktiven enligt den nya metoden. Motsvarande krav ska i regel tillämpas också på godkännande av organ som sköter besiktningsorgansuppgifter som faller inom den nationella behörigheten. Avsikten är att som bevis för att kraven har uppfyllts förutsätta ett ackrediteringsbeslut av ackrediteringstjänsten FINAS. De krav som har ställts på organen ska alltså utvärderas med stöd av en i praktiken tillämplig standard som ingår i den internationella standardserien SFS-EN ISO 17000.

31 §. De anmälda organens och besiktningsorganens uppgifter. Ett anmält organ eller ett besiktningsorgan ska utföra de uppgifter som anknyter till utlåtande av överensstämmelse med kraven i fråga om de instrument och förpackningsmetoder som avses i den föreslagna lagen, genom vilka det säkerställs att dessa uppfyller de krav som föreskrivs för dem i denna lag. Avsikten är att besiktningsorganets uppgifter ska hänföra sig till bedömningen under användningstiden av överensstämmelsen med de krav som har ställts på mätinstrumenten eller förfarandena.

Ett anmält organ eller ett besiktningsorgan ska till sin hjälp kunna anlita utomstående tjänsteleverantörer. Förutsättningen är att

dess tjänsteleverantörer på motsvarande sätt uppfyller de krav som har ställts på besiktningsorganet eller det anmälda organet. I praktiken låter man numera pröva tåligheten mot elektromagnetiska störningar i utomstående provningslaboratorier.

32 §. Utförande av det anmälda organets och besiktningsorganets uppgifter. Enligt 1 mom. förutsätter en tillförlitlig verksamhet att det anmälda organet och besiktningsorganet utför uppgifterna med iakttagande av god besiktningspraxis och med beaktande av bestämmelserna samt även av t.ex. myndigheternas rekommendationer och tillämpliga standarder. Det anmälda organet eller besiktningsorganet ska även följa hur bestämmelserna och standarderna på deras verksamhetsområde utvecklas.

Enligt 2 mom. ska det anmälda organet eller besiktningsorganet dessutom samverka med andra organ inom sitt område vilket är särskilt viktigt när man sysslar med bedömningar av överensstämmelse med kraven i enlighet med Europeiska gemenskapernas direktiv. Samarbetet säkerställer att verksamheten hos de besiktningsorgan som utsetts av de olika medlemsstaterna i Europeiska unionen är enhetlig.

Med stöd av 3 mom. ska det allmänna organet eller besiktningsorganets uppgifter för bedömning av överensstämmelse med kraven anses vara offentliga förvaltningsuppgifter i den mening som avses i 124 § i grundlagen. Då ska tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, personuppgiftslagen (523/1999) lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, förvaltningslagen och språklagen.

Med stöd av 4 mom. ska närmare bestämmelser om utförandet av det anmälda organets och besiktningsorganets uppgifter få utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmast är det fråga om preciserande bestämmelser om det innehållsmässiga utförandet av organens uppgifter samt om noggrannare beskrivningar av besiktningsorganens uppgifter enligt Europeiska gemenskapernas produktspecifika direktiv.

7 kap. Tillsyn

33 §. Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen. Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen ska ankomma på arbets- och näringsministeriet. Ministeriet ska dessutom ha tillsyn över de anmälda organ som det har utsett.

34 §. Tillsynsmyndigheter. Tillsynsmyndigheter för den föreslagna lagen ska vara Säkerhetsteknikcentralen och regionförvaltningsverken, som från och med den 1 januari 2010 är Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland, Regionförvaltningsverket i Östra Finland Regionförvaltningsverket i Västra Finland och Inre Finland, Regionförvaltningsverket i Norra Finland och Regionförvaltningsverket i Lappland. Dessutom finns Statens ämbetsverk på Åland. Tukes ska dessutom ha till uppgift att styra och förenhetliga tillsynsmyndigheternas verksamhet. Detta innebär bl.a. att man ser till att tillsynen är enhetlig i hela landet på ett ändamålsenligt sätt och att tillsynsmyndigheterna i liknande situationer har en enhetlig tolkningspraxis oberoende av ort eller övervakade myndighet.

35 §. Tillsynsmyndighetens rätt att få information. I paragrafen föreskrivs om tillsynsmyndighetens rätt att få information av dem som övervakas. Rätten att få information ska utsträckas till att gälla aktörer som hänför sig till hela livscykeln för de produkter som avses i lagen, från tillverkare till återförsäljare och också sådana personer som berörs av skyldigheterna i lagen. Rätten att få information kan således riktas till bl.a. sådana personer hos en servicefirma som utför uppgifter som avses i denna lag. Tillsynsmyndigheterna, dvs. Tukes och regionförvaltningsverken samt arbets- och näringsministeriet i egenskap av tillsynsmyndighet för de anmälda organen får således rätt att för tillsynen få de uppgifter som de anser nödvändiga.

36 §. Tillsynsmyndighetens granskningsrätt. Tillsynsmyndigheten utför granskningar i huvudsak i allmänna utrymmen, men det kan också uppstå situationer då det instrument som ska övervakas är beläget någon annanstans än på allmän plats. Därför ska det

i lagen föreskrivas om tillsynsmyndighetens rätt att få tillträde till ett område, en lokal eller ett annat sådant utrymme till vilket tillträde behövs för den tillsyn som avses i denna lag och att där utföra granskningar och vidta andra åtgärder som tillsynen förutsätter. Tillsynsåtgärderna kan dock utsträckas till lokaler som används för stadigvarande boende endast, om det finns skäl att misstänka att ett brott som avses i 30 kap. 1 § eller 36 kap. 1 och 2 § i strafflagen (39/1889) har begåtts. Dessa brott är marknadsföringsbrott samt bedrägeri och grovt bedrägeri. Brott som gäller mätinstrument, volymmärkta flaskor samt förpackade produkter är enligt uppskattning närmast sådana brott som hänför sig till strävan efter ekonomisk fördel. I praktiken finns det många aktörer på området, såsom mindre återförsäljare, som har sina affärslokaler i samband med bostaden.

37 §. Rätt att få prover. Tillsynsmyndigheten ska ges rätt att av alla dem som omfattas av lagens förpliktelser ta sådana prover som är nödvändiga för tillsynen. Att få prover innebär t.ex. i fråga om förpackade produkter att produktens innehåll överlämnas till tillsynsmyndigheten och att vikten kontrolleras.

Enligt 2 mom. ska tillsynsmyndigheten ersätta provet, dvs. i praktiken enligt gängse pris gottskriva värdet av det prov som har blivit föremål för tillsyn. Ersättningen ska dock särskilt begäras hos tillsynsmyndigheten. Enligt förvaltningslagen är tillsynsmyndighetens dock skyldig att informera tillsynsobjektet om denna ersättningsrätt. Det föreligger dock ingen rätt till ersättning, om tillsynsmyndigheten konstaterar att tillsynsobjektet har varit lagstridigt.

38 §. Tillsynsmyndighetens rätt att få och lämna ut sekretessbelagda uppgifter. I paragrafen ska föreskrivas om tillsynsmyndigheternas rätt att få uppgifter av varandra. En effektiv och fungerande tillsyn förutsätter nästan utan undantag ett fungerande samarbete och informationsutbyte mellan myndigheterna. För tillsynen är det motiverat att tillsynsmyndigheten på ett ändamålsenligt sätt kan utnyttja sådan information som en annan tillsynsmyndighet har fått t.ex. i liknande situationer eller i fråga om samma kund. Därför föreslås det att tillsynsmyndigheten trots vad som föreskrivs om uppgifters sekretess

antingen i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller möjligen någon annanstans i lagstiftningen ska ha rätt att få de uppgifter av varandra som behövs för tillsynen. Dessutom ska tillsynsmyndigheterna ha rätt att använda varandras prover.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om tillsynsmyndighetens rätt att trots sekretessbestämmelserna utlämna uppgifter till vissa myndigheter. Uppgifter får för det första utlämnas till åklagaren, polisen och tullmyndigheten för förhindrande och utredning av brott. Vidare får uppgifter utlämnas till konsumentskyddsmyndigheterna under förutsättning att den handling som lämnas ut innehåller uppgifter som är centrala för denna myndighet när den sköter sina uppgifter. Motsvarande bestämmelser om utlämnande av uppgifter ingår i lagstiftningen inom Tukes ansvarsområde.

39 §. De anmälda organens och besiktningsorganens skyldighet att lämna ut uppgifter. I paragrafen föreskrivs om de anmälda organens och besiktningsorganens skyldighet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om vem besiktningsorganen ska få lämna ut uppgifter till och om grunderna för utlämnandet av uppgifterna.

De anmälda organen och besiktningsorganen ska vara skyldiga att ge varandra annars sekretessbelagda uppgifter i sådana situationer där informationen behövs för samarbetet. De anmälda organen och besiktningsorganen ska vara skyldiga att för tillsynen lämna ut uppgifter till tillsynsmyndigheterna.

I paragrafen ska också indirekt föreskrivas om sekretessplikten för de anställda vid ett anmält organ och ett besiktningsorgan. I 22–24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet finns bestämmelser om arten och omfattningen av personalens sekretessplikt vid ett anmält organ och ett besiktningsorgan.

40 §. Handräckning. I paragrafen ges polisen och tullmyndigheterna behörighet att lämna handräckning för tillsynen över att bestämmelserna i den föreslagna lagen följs. Närmare bestämmelser om den handräckning som polisen ska ge finns i polislagen (493/1995). Enligt den ska polisen på begäran lämna andra myndigheter handräckning

om så bestäms särskilt. Vidare ska polisen även lämna andra myndigheter handräckning för fullgörandet av en lagstadgad tillsynsskyldighet. Tillsynsmyndigheten ska kunna få handräckning av polisen vid användningen av tvångsmedel i anslutning till tillsynen. Tullens uppgift ska vara att ge handräckning vid import från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

8 kap. Förbud och begränsningar

41 §. Tillsynsmyndighetens förbud och begränsningar. I paragrafen föreslås bestämmelser om beslut om förbud och begränsningar som gäller mätinstrument, förpackade produkter och volymmärkta flaskor. Paragrafen är viktig för genomförandet av marknadskontrollen. För tillsynsmyndigheten ska föreskrivas möjlighet att vidta åtgärder i situationer då den har skäl att misstänka eller konstaterar att nämnda varor inte uppfyller kraven. Enligt 1 mom. ska tillsynsmyndigheten kunna förbjuda att ett mätinstrument, en förpackad produkt eller en volymmärkt flaskas används och ekonomiskt utnyttjas i stor omfattning, eftersom förbudet ska gälla tillverkning, utsläppande på marknaden, saluförande, försäljning samt användning av varorna. Ett förbudsbeslut ska kunna riktas till den aktör eller de aktörer som det är fråga om i en viss situation, dvs. till tillverkaren, importören, återförsäljaren eller slutanvändaren. Tillsynsmyndigheten ska alltså i princip ges rätt att ingripa mot en felaktig vara under hela dess livscykel.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska ett förbudsbeslut vara möjligt, om varorna inte uppfyller de krav som föreskrivs i lagen. I punkten sammanförs alla krav som finns på olika ställen i lagen. Sådana krav är allmänna krav på mätinstrument (7 §), överensstämmelse med kraven (8 §), anvisningar och märkningar som behövs för mätinstrumentet (9 §), försegling (10 §), tillförlitlighet (11 §), åtgärder före ibruktagandet (12), kraven på verifiering (13 §), tarering (14 §), verifiering under användningstiden (15 §), märkning om verifiering (16 §) och service av ett mätinstrument (18 §). Om kraven på förpackade produkter föreskrivs i 21–24 §. Om de särskilda kra-

ven på volymmärkta flaskor finns bestämmelser i 26 §.

I 1 mom. 2 punkten ska föreskrivas om förbudsbeslut om förbud i situationer då instrumentet vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan fungera felaktigt. Med förutsägbara och sedvanliga användningsförhållanden avses en sådan miljö, där mätinstrumenten avses bli använda. Beror på mätinstrumenten kan myndigheten således i en enskild situation avgöra om instrumentet är sådant att det fungerar i de förhållanden och för de ändamål för vilka det har planerats. I fråga om förpackade produkter och volymmärkta flaskor kan felaktigheten redan konstateras av att dessa varor inte annars uppfyller de krav som ställs i lagen.

I 1 mom. 3 punkten föreskrivs om situationer där det inte läggs fram sådana dokument om varorna som visar att de stämmer överens med kraven. I praktiken är det fråga om CE-märkning som avses i ackrediterings- och marknadskontrollförordningen. Enligt artikel 30.4 i ackrediterings- och marknadskontrollförordningen ska CE-märkningen vara den enda märkning som intygar att produkten överensstämmer med de krav som har fastställts närmare i EG:s bestämmelser om olika produkter, i allmänhet i direktiven.

Enligt 1 mom. 4 punkten ska ett förbudsbeslut vara möjligt även i sådana situationer där de dokument som visar överensstämmelse med kraven annars är bristfälliga. Det är fråga om bristfällighet bl.a. när vissa dokument fattas.

Enligt 1 mom. 5 punkten ska ett förbudsbeslut även kunna utfärdas om det har getts vilseledande uppgifter om mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan. Det kan t.ex. vara fråga om att tillverkaren uppger att instrumentet lämpar sig för ett sådant ändamål som det inte har planerats för.

I 2 mom. ska tillsynsmyndigheten ges befogenhet att bestämma att avlägsna den felaktiga varan från marknaden. Det finns behov av en sådan befogenhet om myndigheten bedömer att de upptäckta felaktigheterna är sådana att de medför olägenhet vid användningen av varan. I fråga om ett fel fungerande mätinstrument är ett förbudsbeslut inte i alla situationer ännu en tillräcklig åtgärd,

utan det kan om så bedöms även vara nödvändigt att helt avlägsna varan från marknaden. I samma sammanhang ska tillsynsmyndigheten ges befogenhet att bestämma att den aktör som har fått ett beslut om avlägsnande samtidigt offentligt meddelar att det finns bristfälligheter i varan. Detta är befogat för att de varor som redan finns på marknaden ska kunna avlägsnas i så stor utsträckning som möjligt.

I 3 mom. i paragrafen ska tillsynsmyndigheten ges möjlighet att bestämma att den vara som ett förbudsbeslut gäller ska förstöras eller bestämma hur det ska förfaras med den. I praktiken kan det uppstå situationer där instrumentet på grund av sin felaktighet inte kan användas för det ursprungliga ändamålet. I så fall bör myndigheten överväga om instrumentet eventuellt ännu kan användas för något annat ändamål eller om det finns skäl att förstöra det. Därigenom försöker man bl.a. förebygga sådana situationer där den aktör som har fått ett förbudsbeslut t.ex. kasserar felaktiga varor eller varupartier. Det kan också hända att aktören börjar föra bort sådana instrument från Finland som har blivit föremål för ett förbudsbeslut. Då känner tillsynsmyndigheten inte längre till vart de oanvändbara instrumenten förs eller vart de hamnar. Om det t.ex. finns skäl att misstänka att instrumenten hamnar på ett olämpligt ställe eller börjar användas på ett olämpligt sätt eller förs ut ur landet och lämnas kvar någonstans, skulle det vara ändamålsenligt att bestämma att instrumenten ska förstöras på ett kontrollerat sätt.

I 5 mom. föreslås en bestämmelse om att aktören inom en tid som tillsynsmyndigheten sätter ut ska ge myndigheten en utredning om verkställandet av ett förbud som avses i det föreslagna 1 mom. eller ett åläggande med stöd av 2 eller 3 mom. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att förbud och ålägganden följs. Den föreslagna bestämmelsen ska samtidigt även betona skyldigheten för den som har fått ett förbudsbeslut att samarbeta med tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten bestämmer självständigt den tid inom vilken utredningen ska ges. Den tid som ges beror i praktiken på innehållet i förbudsbeslutet och förbudets omfattning. I allmänhet bestäms det att förbuden ska verkställas genast. Ut-

redningen ska i allmänhet vara skriftlig. För lämnande av en utredning ges beroende på fallet i allmänhet en frist mellan två veckor och två månader. De förbudsbeslut och begränsningar som föreslås i paragrafen ska grunda sig på god förvaltning. Myndigheten ska vid beredningen av besluten försäkra sig om att förbuden står i proportion till felaktigheten.

Som 6 mom. föreslås en bestämmelse om att tillsynsmyndigheten i samband med ett förbudsbeslut ska kunna ålägga mottagaren av beslutet att ersätta mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan till gängse pris samt kostnaderna för besiktning och annan undersökning. I den nuvarande justeringslagen finns ingen sådan bestämmelse. Däremot har en motsvarande bestämmelse skrivits in i de flesta författningar som gäller Tukes ansvarsområde, t.ex. 11 § 1 mom. 3 punkten i lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), 33 a § 2 mom. i elsäkerhetslagen och 15 § 1 mom. 5 punkten i lagen om tryckbärande anordningar (869/1999). Tillsynsmyndighetens tillsyn sker i praktiken i allmänhet så att tillsynsmyndigheten skaffar fram instrument från marknaden för provning genom att betala gängse pris för dem samt genom att låta prova de produkter som tillsynen gäller i godkända och ackrediterade laboratorier eller hos andra provningsorgan. Den produkt som har skaffats fram för provning, t.ex. ett mätinstrument, kan kosta anmärkningsvärt mycket, hundratals eller tusentals euro. Även provning är dyrt. I så fall måste det anses rimligt att den som ansvarar för ett bristfälligt instrument kan bli skyldig att ersätta de verifierbara kostnader som uppstått vid tillsynen, om hos instrumentet eller i dokument som hänför sig till det vid tillsynen upptäcks brister och tillsynsmyndigheten utifrån dem fattar ett förbudsbeslut. Ersättningen föreslås gälla kostnaderna för tillsynen eller åtminstone produktens gängse pris, dvs. i praktiken i allmänhet produktens anskaffningspris, provningskostnaderna, t.ex. den avgift som laboratoriet tar ut av tillsynsmyndigheten, den tid myndigheten använder för arbetet samt andra verifierbara kostnader som uppstått, såsom tillsynsmyndighetens resekostnader. För att tillsynsmyndigheten ska kunna

debitera för arbetstiden förutsätts redovisning och tillförlitlig verifiering av arbetstiden. De kostnader som uppstått för tillsyn över instrument som har konstaterats överensstämma med kraven och vara tillförlitliga, ska liksom hittills bekostas av tillsynsmyndigheten, dvs. med skattemedel.

42 §. Åtgärder som kompletterar förbud och begränsning. Paragrafen motsvarar 27 § i lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004) med den skillnaden att det inte är motiverat att avgränsa bestämmelsen att gälla endast konsumenten.

Tillsynsmyndigheten ska i samband med ett förbudsbeslut som föreskrivs i 40 § i princip kunna bestämma om reparation eller byte av varan eller om hävning av köpet. Avsikten med bestämmelsen ska vara att avvärja skaderisk och trygga produktinnehavarens rättsliga ställning.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska den som har fått ett förbudsbeslut eller någon annan som berörs av det beslut som tillsynsmyndigheten har fattat med stöd av 40 § kunna åläggas att reparera det mätinstrument, den förpackade produkt eller den volymmärkta flaska det är fråga om, så att den olägenhet som orsakas av ett fel eller en brist i dess konstruktion eller av osanna eller vilseledande eller bristfälliga uppgifter undanröjs. Om dessa åtgärder används beteckningen *reparation*. Enligt 2 punkten ska samma aktörer kunna åläggas att återta ett mätinstrument som vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan fungera felaktigt och i stället för den ge ett likadant eller likartat mätinstrument, som inte är på motsvarande sett felaktig (*byte*). Vidare ska byte vara möjligt i fråga om en förpackad produkt eller en volymmärkt flaska. Enligt förslaget ska det tredje rättsmedlet och alternativet vara *hävning av köp*.

Med stöd av 2 mom. ska tillsynsmyndigheten av vägnad skäl kunna meddela ett åläggande som avses i 1 mom., även om det inte har varit möjligt att meddela ett förbudsbeslut. En sådan situation kan uppstå om varan inte längre är i aktörens besittning och en felaktig vara t.ex. redan har släppts ut på marknaden.

Det förfarande som avses i paragrafen hindrar inte köparen från att utnyttja de rät-

tigheter som denne har med stöd av konsumentskyddslagen (38/1978). I samma moment ska analogt med vad som har föreslagits i 41 § 6 mom. föreskrivas att tillsynsmyndigheten ska kunna förelägga den som åläggandet meddelas till att ersätta mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan till gängse pris samt kostnaderna för besiktning och annan undersökning. Det är ändamålsenligt att förpliktelsen att ersätta myndighetens tillsynskostnader utsträcks till att gälla även de verksamhetsutövare som ansvarar för utsläppandet av produkterna på marknaden, men som tillsynsmyndigheten inte kan rikta sådana förbudsbeslut till som avses i 41 §, t.ex. för den skull att verksamhetsutövaren redan har överlåtit det bristfälliga produktpartiet vidare. Den produkt som har skaffats fram för besiktning, t.ex. ett mätinstrument, kan kosta anmärkningsvärt mycket, hundratals eller tusentals euro. Även provning är dyrt. Det måste då anses rimligt att den som har släppt ut bristfälliga instrument på marknaden, kan bli ersättningsansvarig för de kostnader som har uppstått vid tillsynen. Ersättningen föreslås gälla kostnaderna för tillsynen eller åtminstone produktens gängse pris, dvs. i praktiken i allmänhet produktens anskaffningspris, provningskostnaderna, t.ex. den avgift som laboratoriet tar ut av tillsynsmyndigheten, den tid myndigheten använder för arbetet samt andra kostnader som uppstått, såsom tillsynsmyndighetens resekostnader. För att tillsynsmyndigheten ska kunna debitera för arbetstiden förutsätts redovisning och verifiering av arbetstiden. De kostnader som uppstått för tillsyn över instrument som har konstaterats överensstämma med kraven och vara tillförlitliga, ska däremot, liksom hittills, bekostas av tillsynsmyndigheten, dvs. med skattemedel.

43 §. Förbudande av användningen av ett mätinstrument och avhjälpande av brister. Enligt paragrafen kan tillsynsmyndigheten förbjuda eller begränsa användningen av ett mätinstrument, om verksamhetsutövaren försummar verifieringen under användningstiden eller om mätinstrumentet inte i övrigt uppfyller kraven i 15–17 §.

44 §. Skyldighet att informera om förbud och ålägganden. Paragrafen motsvarar 30 § i

lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Det är inte motiverat att begränsa bestämmelsen till att gälla enbart konsumenter.

I 1 mom. föreslås en bestämmelse om att tillsynsmyndigheten ska ha rätt att i samband med ett förbudsbeslut som avses i 40 § eller ett åläggande som avses i 41 § förelägga den som meddelas ett förbudsbeslut eller ett åläggande att på ett lämpligt sätt informera om detta förbud eller åläggande samt om de rättigheter som avses i 41 §. Informationen ska skötas på det sätt, i den omfattning och inom den tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan ett föreläggande om informationen också meddelas när ett förbudsbeslut som avses i 40 § inte kan meddelas på grund av att mätinstrumenten, de förpackade produkterna eller de volymmärkta flaskorna inte längre är i aktörens besittning och det finns vägande skäl för informationsskyldighet.

45 §. Utnämning av en ny ansvarig person. Enligt paragrafen kan tillsynsmyndigheten bestämma att en ansvarig person som avses i 20 § ska bytas ut, om denne visar sig var olämplig för uppgiften. I så fall kan tillsynsmyndigheten ålägga den som bedriver serviceverksamhet att utse en ny ansvarig person som uppfyller kompetenskraven. Bestämmelsen behövs för att det ska kunna säkerställas att den ansvariga personen klarar av sin uppgift som sig bör.

46 §. Att återkalla utseendet av ett anmält organ och godkännandet av ett besiktningsorgan. I 1 mom. ska föreskrivas om hur utseendet av ett anmält organ och godkännandet av ett besiktningsorgan återkallas. Enligt bestämmelsen ska arbets- och näringsministeriet återkalla beslutet att utse ett anmält organ, om organet inte iakttar de villkor som har ställts i det beslut som avses i 29 § eller handlar i strid med 31 § eller annars i strid med bestämmelserna. På motsvarande sätt ska Tukes på ovannämnda grunder återkalla sitt godkännande av besiktningsorganet. En förutsättning för återkallande ska dock vara att den upptäckta bristen är allvarlig eller väsentlig. Arbets- och näringsministeriet och Tukes ska först bestämma en tillräcklig frist för att saken ska kunna rättas till.

Enligt 2 mom. ska arbets- och näringsministeriet underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater i Europeiska unionen och de stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om att utseendet av de anmälda organen och godkännandet av besiktningsorganen har återkallats.

47 §. Att återkalla en servicefirmas förseglingsrätt. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att servicefirman, om den inte längre uppfyller de förutsättningar som nämns i 18 § eller inte iakttar de villkor som har ställts i beslutet eller handlar i strid med 19 § eller annars i strid med bestämmelserna, ska Tukes ge servicefirman en frist för att rätta till saken. Om missförhållandet inte avhjälpas inom utsatt tid, ska Tukes återkalla sitt godkännande. Tukes har alltså inte prövningsrätt när det gäller återkallandet. Det är dock möjligt att förlänga fristen för avhjälpande av bristen, om motiveringen är tillräcklig och Tukes kan försäkra sig om att bristen kan avhjälpas och verksamheten fortsätter som sig bör efter detta.

9 kap. Tvångsmedel och påföljder

48 §. Administrativa tvångsmedel. Tillsynsmyndigheten ska i paragrafen ges möjlighet att förena sitt förbud eller åläggande med hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen.

Säkerhetsteknikcentralen har i allmänhet inom sina olika ansvarsområden möjlighet att förena förbudsbeslut och andra motsvarande ålägganden med tvångsutförande eller vite. En sådan möjlighet finns t.ex. enligt 34 § i elsäkerhetslagen och i 20 § i lagen om tryckbärande anordningar. Möjligheten till vite föreligger också i 14 g § i den gällande justeringslagen. Det är ändamålsenligt att ta med dessa sanktioner också i den nya lagen om mätinstrument. Säkerhetsteknikcentralen har framför allt tillämpat hot om vite i situationer där en aktör trots flera uppmaningar inte har vidtagit behövliga åtgärder för att avhjälpa missförhållanden. För att garantera marknadskontrollens effektivitet är det befogat att tillsynsmyndigheten också i praktiken har realistiska och effektiva praktiska medel att ingripa mot fel eller sviklig verksamhet. Ef-

tersom hot om vite många gånger har visat sig vara tillräckligt för att få en aktör att avhjälpa missförhållanden, är det mycket sällan som egentligt vite eller rentav tvångsutförande måste tillgripas.

Tillsynsmyndigheten ska innan viteslagen (1113/1990) tillämpas höra den berörde. I tillsynsmyndighetens beslut försöker man också på förhand uppskatta de kostnader som orsakas, så att de inte kommer som en överraskning för parten.

49 §. *Brott mot måttbestämmelserna.* I paragrafen föreskrivs om brott mot vissa måttbestämmelser.

De straffbestämmelser som ska föreslås gäller situationer där myndighetens tillbudsstående medel för att ingripa (41—48 § i lagförslaget) inte anses tillräckliga.

Tillsynsmyndigheten avser att tillämpa administrativa tvångsmedel som primärt och huvudsakligt medel för att ingripa vid brott mot en bestämmelse som myndigheten utövar tillsyn över. Dessa så kallade administrativa tvångsmedel har i praktiken visat sig vara både fungerande och effektiva. Med beaktande av att det aktuella lagförslaget utvidgar de åtgärdsalternativ som föreskrivs för tillsynsmyndigheten i den gällande justeringslagen, blir behovet av särskilda straffbestämmelser ringa. De brottsliga handlingar som sker i samband med de produkter som nu regleras är i praktiken av ekonomisk typ (bedrägerier i olika former), vars straffbarhet bestäms i strafflagen.

Det föreslås vara straffbart när tillsynsmyndigheten har meddelat ett förbud eller ett åläggande som avses i 41—44 i lagen och mottagaren bryter mot beslutet. I en sådan situation har tillsynsmyndigheten tillgripit de medel som lagen ger den för att t.ex. få ett felfungerande mätinstrument bort från marknaden. I praktiken har det förekommit en del situationer där aktören trots förbud och därmed förenat vite fortsätter att handla mot förbudet.

Informationsskyldigheten syftar till att i samband med ett förbud få fram information om den felaktiga produkten också till andra aktörer och konsumenter på marknaden. Åläggande av informationsskyldighet i samband med ett förbud är en bedömningsfråga och beror på situationen. Informationsskyl-

dighet tillämpas i samband med Säkerhetsteknikcentralens förbud, t.ex. då en felfungerande produkt har sålts i stor skala eller om produkten i fråga är farlig för användaren. Om aktören då trots en uttrycklig informationsförpliktelse försummar att informera ska försummelsen vara straffbar.

Tillsynsmyndighetens förbud och ålägganden är till sitt innehåll specificerade, tydligt avgränsade och motiverade. I besluten förklaras så detaljerat som möjligt vilka krav som ställs på aktören och produkten i lagstiftningen och vilka de upptäckta bristerna eller försummelserna är som har konstaterats i aktörens verksamhet. Till förbudsbeslutet fogas behövliga dokument, som t.ex. utförda laboratorie- och mätprovningar. På så sätt kan mottagaren av ett förbudsbeslut i samband med ett förbud eller ett åläggande i princip anses få information om vilken brist eller försummelse som ligger som grund för tillsynsmyndighetens beslut. En förutsättning för att ett brott mot tillsynsmyndighetens beslut ska anses straffbart, ska vara att brottet har begåtts uppsåtligt eller av grov oaktsamhet.

Enligt 48 § i lagförslaget ska tillsynsmyndigheten kunna förena sitt förbud eller åläggande med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990). För att för samma gärning inte i realiteten ska dömas ut två straff, föreslås en bestämmelse om att i situationer där det är fråga om brott mot ett förbud som har förenats med vite, kan samma gärning lämnas obestraftad.

De straffbestämmelser som nu föreslås motsvarar i hög grad de straffriktlinjer som föreslås i regeringens proposition 99/2010 med förslag till konsument säkerhetslag och lag om ändring av 44 kap. 1 § i strafflagen. Säkerhetsteknikcentralen är tillsynsmyndighet för lagen i fråga och ämbetsverket kan tillämpa den i andra hand, när det är fråga om konsumentprodukter, och om den speciallagstiftning som gäller produkterna av någon orsak inte garanterar en tillräcklig säkerhetsnivå hos konsumentprodukterna. Enligt regeringspropositionen i fråga ska det vara straffbart att uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryta mot tillsynsmyndighetens förbud. Eftersom författningen till sin natur är en all-

män författning (dvs. den föreskriver inte om mätinstrumentens särdrag), och eftersom dess tillämpningsområde är begränsat till konsumentprodukter, är det motiverat att införa en särskild bestämmelse om straffbarhet i lagstiftningen om mätinstrument.

10 kap. Överklagande

50 §. Överklagande av ministeriets och tillsynsmyndighetens beslut. I paragrafen ska föreskrivas om möjligheten att söka ändring i ministeriets och tillsynsmyndighetens beslut. Paragrafen är ny jämfört med den gällande justeringslagen, där det inte föreskrivs särskilt om ändringssökande. I praktiken ska möjligheten att söka ändring i myndighetens beslut dock inte förändras, eftersom det också för närvarande är möjligt att enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996) söka ändring i beslut som har fattats med stöd av justeringslagen. Besvärsrätten ska vara i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Således ska i ministeriets beslut sökas ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen och i tillsynsmyndighetens beslut, dvs. Tukes och regionförvaltningsmyndigheternas beslut, hos förvaltningsdomstolen. Sökandet av ändring i regionförvaltningsmyndigheternas beslut ska alltså stämma överens med förfarandet för ändringssökande enligt 23 § i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009). Regionförvaltningsverk är sedan den 1 januari 2010 Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland, Regionförvaltningsverket i Östra Finland, Regionförvaltningsverket i Västra Finland och Inre Finland, Regionförvaltningsverket i Norra Finland och Regionförvaltningsverket i Lappland samt dessutom Statens ämbetsverk på Åland.

Med avvikelse från förvaltningsprocesslagen ska beslutet trots besvären dock iakttas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. En motsvarande bestämmelse finns även i annan lagstiftning inom Tukes ansvarsområde. Bestämmelsen är motiverad, eftersom ett beslut om förbud endast meddelas av grundad anledning, som t.ex. i situationer när ett instrument antingen inte uppfyller kraven eller är farligt för användaren. I

sådana situationer är det förenligt med allmänt intresse att ett förbud verkställs fullständigt i ett så tidigt skede som möjligt. Rättsskyddet för den som är föremål för ett förbudsbeslut tryggas dock genom att besvärsmyndigheten alltid kan bestämma något annat. I praktiken frågar besvärsmyndigheten i sådana besvärssituationer ofta tillsynsmyndigheten från fall till fall vilken typ av situation det är fråga om och överväger beslutets verkställbarhet i besvärssituationer bl.a. på den grunden. I lagen om regionförvaltningsverken finns ingen sådan bestämmelse om verkställbarheten av ett beslut i samband med ändringssökande, men till den delen ska regionförvaltningsmyndighetens beslut alltså i princip vara verkställbara, utan laga kraft, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

51 §. Överklagande av de anmälda organens och besiktningsorganens beslut. Tillgödoseendet av rättsskyddet, som nämns i 124 § i grundlagen, förutsätter att omprövning av de anmälda organens och besiktningsorganens beslut får begäras. I paragrafen ska föreskrivas om möjligheten att söka ändring i de anmälda organens och besiktningsorganens beslut. De beslut som dessa aktörer fattar med stöd av denna lag är utövning av offentlig makt. De gäller någons rätt, fördel eller skyldighet. I paragrafen föreslås att ändringssökandet ska genomföras i två faser: via omprövningsförfarande vidare genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen.

I 1 mom. ska föreskrivas om omprövningsförfarandet. I ett beslut som ett anmält organ eller ett besiktningsorgan har fattat, ska få begäras omprövning på det sätt som förvaltningslagen (434/2003) föreskriver om omprövningsförfarandet. I förvaltningslagen trädde den 1 augusti 2010 i kraft ett nytt 7 a kap (omprövningsförfarande), som liksom namnet säger reglerar förfarandet i omprövningssituationer. En begäran om omprövning ska göras skriftligen inom 30 dagar från delgåendet av beslutet. I begäran ska framgå vilket beslut som avses, hurdan omprövning som begärs och på vilka grunder omprövning begärs. Det anmälda organ eller besiktningsorgan som behandlar omprövningsbegäran kan ändra eller upphäva beslutet eller avslå begäran om omprövning. Ett beslut som

meddelas med anledning av en omprövningsbegäran ska motiveras i förhållande till yrkandena. Ett anmält organ eller ett besiktningsorgan kan enligt förvaltningslagen samtidigt utan särskilt yrkande också fatta beslut om rättelse av fel. Det som är nytt är att rättelse av fel enligt det nya 7 a kap. också kan grunda sig på att det har tillkommit sådan ny utredning i saken som väsentligt kan påverka beslutet.

Det är ändamålsenligt att vid begäran om omprövning iaktta det förfarande som föreskrivs i förvaltningslagen redan för den skull att de anmälda organen och besiktningsorganen även i övrigt följer förvaltningslagen i sin verksamhet. Till beslutet ska fogas anvisningar om hur man begär omprövning.

I 2 mom. ska föreskrivas om sökande av ändring i ett beslut som har fattats i ett omprövningsförfarande. Enligt förslaget ska ändring i ett beslut som har fattats i ett omprövningsförfarande få sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvärsvägen ska alltså efter omprövning vara densamma som för tillsynsmyndigheternas beslut.

11 kap. Särskilda bestämmelser

52 §. Bemyndigande att utfärda förordning om undantag. I paragrafen föreslås att genom förordning av statsrådet ska få föreskrivas om undantag från skyldigheten att godkänna, verifiera, anmäla eller besikta instrument. Undantagen ska gälla situationer då mätinstrumentets tillförlitlighet har en ringa verkan och det inte är nödvändigt att iaktta skyldigheten för att syftet med lagen ska uppnås.

53 §. Register. I paragrafen ska föreskrivas om tillsynsmyndigheternas rätt att föra register över tillsynsobjekten för utvecklingen av tillsynen. I paragrafen ska Tukes och regionförvaltningsmyndigheterna i praktiken ges rätt att föra register över tillsynsåtgärderna. Ett sådant tillsynsregister över tillsynsobjekten förs redan för närvarande vid länsstyrelserna. Den nu föreslagna paragrafen är ny och lyfter rätten att föra register till lagnivå.

I 2 mom. föreskrivs om tillsynsmyndighetens skyldighet att i registerföringen följa personuppgiftslagen (523/1999). Om utläm-

nande av uppgifter ur registret iaktas bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I 3 mom. ska föreskrivas om möjligheten att utfärda närmare bestämmelser om registret genom förordning av statsrådet.

54 §. Avgifter. I paragrafen ska föreskrivas om uttagande av avgifter för vissa prestationer som myndigheten utför med stöd av denna lag. Om uttagandet av avgifter föreskrivs allmänt i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

I 2 mom. ska föreskrivas att de avgifter som tas ut för dessa prestationer ska vara direkt utsökningsbara utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

12 kap. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

55 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

2 mom. i paragrafen ska innehålla en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse om att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

56 §. Bestämmelse om upphävande. Lagen ska upphäva justeringslagen av den 14 april 1965.

Med stöd av 2 mom. ska hänvisningen till justeringslagen gälla den föreslagna lagen sedan den trätt i kraft.

57 §. Författningar som förblir i kraft. Enligt paragrafen ska följande författningar som utfärdats med stöd av justeringslagen alljämt förbli i kraft: förordningen om delegationen för metrologi (450/1994), handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar och handels- och industriministeriets beslut om flaskor som tjänar som mätbehållare. Förordningen om delegationen för metrologi avses att bli reviderad 2012 i samband med koncentrationen av metrologifunktionerna inom statsförvaltningen (Arbetsgruppen som utrett koncentrerandet av mätnormal- och jämförelselaboratieverksamheten, finansministeriets publikationer: 7/2010), Utvecklande av förvaltningen). Eftersom handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar till sitt innehåll motsvarar direk-

tivet om färdigförpackningar och handels- och industriministeriets beslut om flaskor som tjänar som mätbehållare motsvarar direktivet om flaskor som tjänar som mätbehållare kan de förbli i kraft och det finns inget behov att revidera dem.

58 §. Övergångsbestämmelser. Enligt 1 mom. ska de tillstånd och godkännanden som har getts med stöd av den justeringslag, som upphävs i 56 § i den föreslagna lagen, och med stöd av de författningar som avses i 57 § alltså förbli i kraft med de villkor som nämns i dem fram till den 30 oktober 2016, om inget annat föreskrivs i författningen i fråga eller i 2 mom. Tidsgränsen för tillståndens och godkännandenas giltighet motsvarar övergångsbestämmelserna i direktivet om mätinstrument, som har tillämpats sedan den 30 oktober 2006, i fråga om de godkännanden som har getts före tillämpningen av direktivet om mätinstrument.

Enligt 2 mom. ska den besiktnings- och förseglingsrätt som godkänts för utövande i samband med serviceverksamhet ska dock gälla högst ett år.

Enligt 3 mom. ska ett ärende som har anhängiggjorts med stöd av justeringslagen och som är anhängigt när den föreslagna lagen träder i kraft behandlas och avgöras i enlighet med bestämmelserna i justeringslagen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Följande författningar som nämns i 57 § i den föreslagna lagen och som utfärdats med stöd av justeringslagen förblir i kraft tills vidare: förordningen om delegationen för metrologi, handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar och handels- och industriministeriets beslut om flaskor som tjänar som mätbehållare.

Efter att denna lag har trätt i kraft avser man att fortsätta det redan nu påbörjade revideringsarbetet på förordningsnivå. Närmare bestämmelser med stöd av den föreslagna lagen om mätinstrument avses bli utfärdade genom förordningar av statsrådet. Genom förordningar av statsrådet kommer att utfärdas närmare bestämmelser om icke-automatiska vägar, förpackade produkter,

felgränser, mätinstrument enligt bilagorna MI-001-MI-010 till direktivet om mätinstrument, övriga mätinstrument och om användningen av mätinstrument. För dessa statsrådsförordningar som ska utfärdas i samband med stadfästandet av lagen och senare har i den föreslagna lagen tagits in behövliga bemyndiganden.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministeriet utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i lag. Genom lag ska utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag.

Ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat. Av grundlagen följer dessutom att de frågor som ett bemyndigande omfattar ska fastställas noggrant i lag.

Grundlagsutskottet har också upprepade gånger betonat att tolkningen av bestämmelserna om bemyndigande liksom också innehållet i bestämmelser som utfärdas med stöd av dem inskränks direkt av 80 § 1 och 2 mom. i grundlagen (t.ex. GrUU 48/2001 rd). Det går därmed inte att genom förordning eller myndighetsföreskrifter utfärda allmänna rättsregler om exempelvis grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag (GrUU 16/2002 rd).

I den föreslagna lagen har bestämmelserna om bemyndigande placerats och i sak anknyttits till den paragraf som gäller det som ska regleras (7—16, 18—22, 24—28, 30—32, 34, 51 och 53 §) med undantag av 52 §, där det ska föreskrivas om bemyndigande att utfärda förordning om vissa skyldigheter enligt den föreslagna lagen. Bemyndigandena har formulerats så att de är så tydligt avgränsade och exakta som möjligt. Dessutom ska i la-

gen utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Bestämmelserna om be- myndigande står därmed inte i strid med grundlagen.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Grundlagsutskottet har betonat att kravet på rättssäkerhet och god förvaltning ska skrivas in i lag när förvaltningsuppgifter förs över på någon annan än en myndighet. Grundlagsutskottet har ansett att en förutsättning för vanlig lagstiftningsordning är att exakta bestämmelser utfärdas om garantierna för förvaltningen och rättssäkerheten. Det förutsätter att åtminstone förvaltningsförfarande, offentlighet i myndigheternas verksamhet, språk som används hos myndigheten samt besvärsmätt för den som saken gäller ska regleras i lag.

Bestämmelsen i grundlagen och grundlagsutskottets utlåtanden har beaktats i 7 kap. i den föreslagna lagen, som innehåller bestämmelser om anmälda organ och besiktningsorgan. De uppgifter bestående av bedömning av överensstämmelse med kraven som ålagts de anmälda organen och besiktningsorganen kan inte betraktas som uppgif-

ter som innebär betydande utövning av offentlig makt. I lagen föreslås bestämmelser om att ett anmält organ och ett besiktningsorgan vid skötseln av sådana uppgifter som avses i lagen ska följa bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, lagen om elektronisk kommunikation, förvaltningslagen och språklagen. På de personer som är anställda hos ett anmält organ eller ett besiktningsorgan och dess underleverantör tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag som avses i denna lag. I 51 § föreslås dessutom bestämmelser om omprövningsförfarande och ändringssökande i fråga om ett beslut som ett anmält organ eller ett besiktningsorgan har fattat.

Grundlagsfrågorna har beaktats vid utformningen av bestämmelserna om marknads kontroll och myndigheternas rätt att få information i den föreslagna lagen. På grund av detta får t.ex. sådana granskningar som avses i 36 § inte utsträckas till utrymmen som omfattas av hemfriden. Bestämmelserna har överlag avgränsats på ett sådant sätt som är nödvändigt för en effektiv tillsyn. I 50 § i den föreslagna lagen föreslås dessutom effektiva rättsmedel för tillsynsobjektet. Syftet med tillsynen är att trygga säkerheten och hälsan för människor samt att skydda egendom och miljön, och de föreslagna tillsynsbestämmelserna anses vara motiverade för att sådana viktiga intressen ska kunna bevakas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag om mätinstrument

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att mätinstrumentens funktion, mätmetoderna och mätresultaten är tillförlitliga.

2 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om de krav som ska ställas på mätinstrument och mätmetoder och om åtgärderna för att verifiera att de överensstämmer med kraven, när ett mätinstrument och en mätmetod används

1) inom näringsverksamhet för bestämning av priset på en produkt eller tjänst eller någon annan ekonomisk fördel enligt mätresultaten,

2) vid förbrukningsmätning för bestämning av priset eller någon annan ekonomisk fördel enligt mätresultaten,

3) när en myndighet eller en med myndighet jämförbar aktör fattar beslut som baserar sig på ett mätresultat,

4) för mätning som har betydelse för det allmänna intresset, den allmänna hälsan och säkerheten, den allmänna ordningen eller miljöskyddet.

I denna lag föreskrivs dessutom om innehållsmängden i förpackade produkter och färdigförpackningar samt om verifiering av bestämningen av volymen volymmärkta flaskor.

Denna lag tillämpas också på kraven på tållighet mot elektromagnetiska störningar hos mätinstrument som avses i Europaparlamen-

tets och rådets direktiv 2004/22/EG om mätinstrument och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/23/EG om icke-automatiska vågar.

3 §

Lagens tillämpning på icke-automatiska vågar

Denna lag tillämpas på icke-automatiska vågar när dessa används för

a) bestämning av massa i samband med handel,

b) bestämning av massa för beräkning av tull, transportavgift, skatt, gottgörelse, böter, bonus, ersättning eller liknande betalning,

c) bestämning av massa vid verkställande av lagar och förordningar eller för sakkunnigutlåtanden vid rättegång,

d) bestämning av massa inom sjukvården för vägning av patienter i samband med kontroll av deras tillstånd, diagnostik eller behandling,

e) bestämning av massa för beredning av medicin enligt recept på apotek och bestämning av massa vid analyser som utförs på kliniska eller farmaceutiska laboratorier,

f) bestämning av pris baserat på massa vid direktförsäljning till konsumenter och framställning av färdigförpackningar.

4 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om det någon annan lag finns sådana bestämmelser om mätinstrumentens funktion, mätmetoderna och mätresultatens tillförlitlighet som avviker från denna lag ska de tillämpas i stället för denna lag.

Denna lag tillämpas inte på mätning av energived.

Denna lag tillämpas dock alltid på icke-automatiska vågar enligt 3 §.

5 §

Spårbarhet och måttenheter

Mätresultaten av mätinstrument och mätmetoder ska vara spårbara, tillförlitliga och grunda sig på måttenheter enligt det internationella måttenhetssystemet (officiell måttenhet) så som det föreskrivs om dem i lagen om måttenheter och mätnormalsystem (1156/1993).

De valda mätmetoderna ska lämpa sig för det planerade ändamålet.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) mätinstrument en anordning som är avsedd för utförande av mätningar; mätinstrumentet kan fungera tillsammans med en eller flera tilläggsanordningar,

2) tilläggsanordning en separat anordning som kan anslutas till mätinstrumentet och som inte påverkar mätinstrumentets funktion,

3) underenhet en anordning som fungerar självständigt och som utgör en mätinstrumenthelhet tillsammans med andra underenheter med vilka den är kompatibel eller med ett mätinstrument med vilket den är kompatibel,

4) mätmetod en allmänt beskriven logisk funktionsserie, med vars hjälp mätningar utförs,

5) mätresultat ett genom mätning erhållet värde på en storhet,

6) verifiering bedömning och konstaterande på ett bevisligt sätt att ett mätinstrument eller en mätmetod stämmer överens med kraven,

7) förbrukningsmätning mätning av förbrukningen av el, gas, värmeenergi eller vatten,

8) utsläppande på marknaden det första tillfälle då ett instrument avsett för en slutanvändare görs tillgängligt på Europeiska unionens marknad,

9) ibruktagande den första användningen av ett instrument avsett för slutanvändaren för de ändamål för vilka det är avsett,

10) tillverkare en fysisk eller juridisk person som tillverkar eller som låter konstruera eller tillverka ett mätinstrument och marknads instrumentet, i eget namn eller under eget varumärke,

11) auktoriserad representant en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som enligt skriftlig fullmakt från en tillverkare har rätt att i dennes ställe utföra de specificerade uppgifter som följer av denna lag,

12) importör en fysisk eller juridisk person som är etablerad i Europeiska unionen och släpper ut en produkt från tredjeland på Europeiska unionens marknad,

13) distributör en annan fysisk eller juridisk person i leveranskedjan än tillverkaren, importören eller näringsidkaren,

14) näringsidkare en fysisk eller juridisk person som saluför, bjuder ut, säljer eller på annat sätt i samband med sin näringsverksamhet överlåter mätinstrument,

15) försegling en fysisk eller elektronisk metod, varmed tillträde till delar eller funktioner av ett mätinstrument som påverkar de metrologiska funktionerna förhindras och som bryts eller annars visar att instrumentet är i överifierat tillstånd,

16) anmält organ ett besiktningsorgan enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/22/EG om mätinstrument och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/23/EEG om icke-automatiska vågar, som har anmälts till Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater,

17) besiktningsorgan en organisation som har konstaterats behörig och som har rätt att utföra de uppgifter som i denna lag har föreskrivits för ett besiktningsorgan,

18) service av ett mätinstrument åtgärder för att ett ibruktaget och verifierat mätinstrument som stämmer överens med kraven ska fungera tillförlitligt och som kräver att förseglingen bryts,

19) största tillåtna fel mätinstrumentets största tillåtna avvikelse från det rätta värdet,

20) verksamhetsutövare den som utnyttjar mätresultaten för ett ändamål som avses i 2 och 3 §,

21) förpackning material som är avsett att bli kvar efter användningen av produkten och som inte på ett naturligt sätt hör till produkten,

22) förpackad produkt en kombination av produkt och förpackning,

23) förpackningens innehållsmängd produktens mängd i förpackningen,

24) lösviktsförsäljningsförpackning en förpackad produkt som har förpackats i köparens närvaro eller som köparen själv förpackar utan att försäljaren är närvarande,

25) nominell mängd innehållsmängd som i förväg har märkts ut på förpackningen,

26) förpackning med standardinnehåll med nominell mängd förpackad produkt som har förpackats utan att köparen har varit närvarande,

27) färdigförpackning en förpackning med standardinnehåll som har förslutits så att innehållsmängden inte kan ändras utan att förpackningen öppnas eller annars på ett märkbart sätt ändras och som har förpackats utan att köparen har varit närvarande,

28) förpackning med varierande vikt en förpackad produkt vars faktiska innehållsmängd har mätts och angivits på förpackningen och som har förpackats utan att köparen har varit närvarande,

29) volymmärkt flaska en flaska som är konstruerad för att förslutas och har en på förhand fastställd innehållsvolym och är tillverkad av glas eller något annat material som bevarar flaskans metrologiska egenskaper.

2 kap.

Utsläppande på marknaden och ibruktagande av ett mätinstrument

7 §

Krav på ett mätinstrument

Ett mätinstrument ska konstrueras och tillverkas så att det fungerar tillförlitligt när det används i enlighet med sitt ändamål och i situationer som kan förutses.

Mätinstrumentet ska uppfylla följande väsentliga krav på egenskaperna:

1) tillåtna fel,

2) reproducerbarhet,

3) repeterbarhet,

4) diskriminationsförmåga och känslighet,

5) hållbarhet,

6) tillförlitlighet,

7) lämplighet,

8) skydd mot förvanskning av uppgifter,

9) information som ska finnas på eller åtfölja instrumentet,

10) indikering av mätresultatet,

11) vidare bearbetning av data för avslut av affärstransaktioner,

12) tålighet mot elektromagnetiska störningar och

13) bedömning av överensstämmelse med kraven.

Mätinstrumentet ska utöver de väsentliga kraven dessutom uppfylla speciella krav som har föreskrivits särskilt för varje mätinstrument.

Närmare bestämmelser om de väsentliga kraven på ett mätinstrument och om de speciella kraven på varje instrument får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Visande av överensstämmelse med kraven

Tillverkaren av ett mätinstrument, den auktoriserade representanten, den som släpper ut instrumentet på marknaden, distributören, näringsidkaren och den som tar mätinstrumentet i bruk ska säkerställa och visa att instrumentet uppfyller kraven i denna lag.

Närmare bestämmelser om visande av ett mätinstruments överensstämmelse med kraven får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Anvisningar och märkningar

Tillverkaren av ett mätinstrument, den auktoriserade representanten, den som släpper ut instrumentet på marknaden, importören, distributören och näringsidkaren ska se till att instrumentet åtföljs av de anvisningar och andra uppgifter som förutsätts för att instrumentet ska kunna installeras, tas i bruk, användas och underhållas på ett tillförlitligt

sätt. Uppgifterna och anvisningarna ska motsvara mätinstrumentets egenskaper och ändamål. Vilsedande uppgifter får inte ges.

De aktörer som avses i 1 mom. ska se till att instrumentet är försett med de märkningar som krävs för att det ska kunna identifieras och för att tillverkaren och den som har släppt ut instrumentet på marknaden ska kunna klarläggas och som visar verifiering av överensstämmelse med kraven. Med dessa märkningar avses också CE-märkning som regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 samt i lagen om CE-märkningsförfarande (187/2010).

Närmare bestämmelser om de anvisningar och uppgifter som ska åtfölja mätinstrumentet och om visande och verifiering av överensstämmelse med kraven får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Försegling

Ett mätinstrument ska förseglas i enlighet med tillverkarens anvisningar, om det inte har befriats från kravet på försegling. Förseglingen utförs

1) före ibruktagandet eller i samband med ibruktagandet av det anmälda organet, besiktningsorganet eller av tillverkaren, om denne har det anmälda organets eller besiktningsorganets godkännande,

2) i samband med service av mätinstrumentet av en servicefirma som avses i 19 § eller av besiktningsorganet,

3) i samband med verifieringen under användningstiden av besiktningsorganet, om sigillet har brutits.

Närmare bestämmelser om förseglingen av ett mätinstrument får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Mätinstrumentets tillförlitlighet

Ett mätinstrument ska fungera tillförlitligt. Felen i de resultat som mätinstrumentet har

gett får inte överskrida de största tillåtna fel som bestäms på grundval av instrumenttypens egenskaper och ändamål.

Närmare bestämmelser om de största tillåtna felen för ett mätinstrument får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Ibruktagande av ett mätinstrument

Ett mätinstrument får inte tas i bruk förrän dess överensstämmelse med kraven har visats och tillförlitligheten har verifierats.

Verifieringen av mätinstrumentets tillförlitlighet före ibruktagandet omfattar granskning av instrumentets konstruktion och funktion samt jämförelse av mätresultaten med de största tillåtna felgränserna på ett lämpligt sätt.

Tillförlitligheten av ett mätinstrument som avses i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 § verifieras före ibruktagandet av det anmälda organet eller besiktningsorganet. Tillverkaren av instrumentet kan verifiera instrumentets tillförlitlighet, om tillverkaren har ett sådant förfarande med motsvarande verkningar som det anmälda organet har godkänt och övervakar.

Närmare bestämmelser om ibruktagandet av ett mätinstrument, verifieringen i samband med ibruktagandet och om tillverkarens förfaranden att verifiera får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Användningen av ett mätinstrument

13 §

Ansvar för mätinstrumentets funktion

Verksamhetsutövaren svarar för att ett mätinstrument som är i bruk lämpar sig för sitt ändamål och sin användningsmiljö, kontinuerligt fungerar på ett tillförlitligt sätt och att användningen av instrumentet uppfyller kraven i denna lag. Verksamhetsutövaren svarar också för att mätinstrumentets tillförlighet

verifieras inom föreskrivna tidsfrister och alltid vid behov.

Närmare bestämmelser om tidsfristerna för verifiering av ett mätinstrument får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Användning av tara och andra användningskrav

När en lösviktsvara vägs ska taran användas för avdragning av förpackningsmaterialets vikt från mätresultatet. När priset bestäms ska mätinstrumentet placeras så att mätningen och mätinstrumentets utslag kan iakttagas av de berörda parterna.

Verksamhetsutövaren ska se till att användningen av mätinstrumentet övervakas.

Närmare bestämmelser om tareringen, kraven på användningen av ett mätinstrument och övervakningen av användningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Verifiering under användningstiden

Mätinstrumentets tillförlitlighet under användningstiden verifieras för varje instrument eller varje parti av instrument.

Tillförlitligheten under användningstiden av ett mätinstrument som avses i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 § ska verifieras inom föreskrivna tidsfrister. Tidsfristen baserar sig på instrumenttypens egenskaper, användningsförhållanden och ändamål. För verifieringen ska ett besiktningsorgan anlitas. Besiktningsorganet kan för verifieringen under användningstiden av ett mätinstrument som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten också godkänna ett sådant förfarande med motsvarande verkningar som organet övervakar.

Närmare bestämmelser om tidsfristerna för verifieringen, de största tillåtna felen och om förfarandena för verifiering får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Märkning om verifiering

Den som utför verifieringen under användningstiden ska förse mätinstrumentet eller de dokument som gäller det med en märkning, varav framgår besiktningsorganet eller verifieraren och verifieringsförfarandet samt tidpunkten för verifieringen.

Närmare bestämmelser om märkningen om verifiering av ett mätinstrument och märkningens innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Mätning i torghandel eller motsvarande handel

I torghandel eller motsvarande handel kan fasta produkter även säljas enligt volym.

Närmare bestämmelser om mätningen av mängden av en fast produkt i torghandel eller motsvarande handel får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Service av ett mätinstrument

18 §

Verifiering av tillförlitligheten i samband med servicen av ett mätinstrument

Den tillförlitliga funktionen hos ett servat mätinstrument ska verifieras i enlighet med 15 § innan det tas i bruk på nytt. En åtgärd som ersätter verifieringen kan även utföras av en servicefirma som avses i 19 § och som har godkänts av Säkerhetsteknikcentralen, varvid den följande verifieringen under användningstiden ska göras innan den pågående tidsfristen löper ut.

Närmare bestämmelser om sådana åtgärder för verifiering av ett mätinstrument som hänförs till serviceverksamheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

En servicefirmas förseglingsrätt

Säkerhetsteknikcentralen kan godkänna en servicefirma för att utföra verifieringar enligt 18 § och förseglingar enligt 10 § 1 mom.

För godkännande krävs att servicefirman har

- 1) en yrkeskunnig personal,
- 2) de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter, samt
- 3) en utsedd ansvarig person i sin tjänst.

Servicefirman ska ansöka om sådant godkännande som avses i 1 mom. hos Säkerhetsteknikcentralen. I ansökan ska redogöras för uppfyllandet av de krav som föreskrivs i 2 mom.

I sitt beslut om godkännande fastställer Säkerhetsteknikcentralen de arrangemang som sammanhänger med övervakningen av servicefirman och ställer vid behov också andra krav, begränsningar och villkor som gäller firmans verksamhet. Beslutet kan meddelas för viss tid.

Närmare bestämmelser om godkännande av en servicefirma för ett mätinstrument, om förutsättningarna för godkännande och om de uppgifter och utredningar som ska företas i ansökan samt om de krav som ska ställas på servicefirman får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Utförandet av verifieringsuppgifterna

En servicefirma ska utföra verifieringsuppgifterna med beaktande av de bestämmelser, rekommendationer, anvisningar och andra uppgifter som gäller instrumenten.

Servicefirman ska bevaka utvecklingen av bestämmelser och rekommendationer inom sitt område.

Närmare bestämmelser om utförandet av verifieringen av ett mätinstrument får utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Servicefirmans ansvariga person

En servicefirma ska i sin tjänst ha en utsedd ansvarig person som ska se till att firmen verkar i enlighet med bestämmelserna och de villkor som Säkerhetsteknikcentralen har ställt.

Den ansvariga personen ska ha för verksamheten nödvändig och tillräcklig arbetserfarenhet, utbildning, kännedom om bestämmelserna och i övrigt tillräckliga förutsättningar att sköta uppgifterna.

Närmare bestämmelser om uppgifterna och behörighetskraven för den ansvariga personen vid en servicefirma får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Förpackade produkter och volymmärkta flaskor

22 §

Mätning och meddelande av en förpacknings innehållsmängd

I mätningen av en förpackad produkts innehållsmängd ska användas ett mätinstrument som uppfyller kraven i denna lag och lämpar sig för ändamålet.

Förpackningens vikt får inte ingå i innehållsmängden.

En förpackad produkts innehållsmängd meddelas i vikt-, volym-, längd- eller ytenheter eller i stycken. En flytande produkts innehållsmängd kan meddelas i vikt- eller volymenheter.

Närmare bestämmelser om mätningen av en förpackad produkts innehållsmängd och om för ändamålet lämpliga mätinstrument får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Innehållsmängden i en förpackning med varierande vikt och i en lösviktsförsäljningsförpackning

Som innehållsmängd i en förpackning med varierande vikt och i en lösviktsförsäljningsförpackning ska märkas ut den produktmängd som har mätts upp vid förpackningstidpunkten.

24 §

Innehållsmängden i en förpackning med standardinnehåll

I ett tillverkningsparti ska den genomsnittliga innehållsmängden i förpackningar med standardinnehåll vid förpackningstidpunkten vara minst densamma som den nominella mängden. Innehållsmängden i en individuell förpackning med standardinnehåll får inte avvika från den nominella mängden mer än vad som i handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar (179/2000) föreskrivs.

Viner och destillerade alkohol drycker får i särskilt föreskrivna storleksklasser endast förpackas i tillåtna nominella volymer.

Närmare bestämmelser om mätningen av innehållsmängden i en förpackning med standardinnehåll, om för ändamålet lämpliga mätinstrument, om de största tillåtna avvikelserna och om de tillåtna nominella volymerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

E-märkning av en färdigförpackning

En färdigförpackning som uppfyller kraven i denna lag får förses med e-märkning. I fråga om färdigförpackningar kan e-märkning börja användas när en anmälan om saken har gjorts till besiktningsorganet och varje förpacknings faktiska innehållsmängd mäts eller en annan godtagbar metod tillämpas.

En färdigförpackning som har försetts med e-märkning, ska ha ett märke eller en påskrift som gör det möjligt att identifiera förpacka-

ren eller den som ansvarar för förpackandet eller den importör som är etablerad inom Europeiska unionens område.

Närmare bestämmelser om visande av en e-märkt färdigförpacknings överensstämmelse med kraven, om e-märkningen och ibruktandet av den, förpackarens märke och om besiktningsorganets uppgifter och tillsynen över besiktningsorganet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Krav på volymmärkta flaskor

De metrologiska egenskaperna hos en volymmärkt flaska ska vara sådana att avvikelserna i dess påfyllningsmängd inte överstiger de största tillåtna avvikelserna, när flaskan har fyllts till en viss del eller till en angiven nivå av sin bräddvolym.

En volymmärkt flaska som uppfyller kraven i denna lag och vars överensstämmelse med kraven har konstaterats av ett besiktningsorgan, får förses med en märkning som anger detta.

Uppgifterna och anvisningarna om den volymmärkta flaskan ska motsvara flaskans egenskaper och ändamål. Vilseledande uppgifter får inte ges.

Närmare bestämmelser om volymmärkta flaskor i fråga om krav, tillverkning, visande av överensstämmelse med kraven och märkningar får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

6 kap.

Anmälda organ och besiktningsorgan

27 §

Utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan

Arbets- och näringsministeriet utser på ansökan de anmälda organ som deltar i bedömningen av mätinstrumentens överensstämmelse med kraven samt sörjer för att organen anmäls till Europeiska kommissionen, till medlemsstaterna i Europeiska unionen och

till de stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Säkerhetsteknikcentralen godkänner besiktningsorganen på ansökan.

Närmare bestämmelser om förfarandet för utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Beslut om utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan

I beslutet om utseende anges det anmälda organets och i beslutet om godkännande besiktningsorganets kompetensområde, fastställs arrangemangen för tillsynen över organet samt ställs vid behov också andra krav, begränsningar och villkor som gäller organets verksamhet och med vilka det säkerställs att uppgifterna utförs på ett adekvat sätt. Organet kan utses eller godkännas för viss tid.

Närmare bestämmelser om utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan samt om arrangemangen för tillsynen över organet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Ett anmält organs motsvarighet

Ett anmält organ i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet motsvarar ett anmält organ som avses i 27 §.

30 §

Förutsättningarna för utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan

Förutsättningarna för att ett anmält organ ska utses eller ett besiktningsorgan ska godkännas är att

1) det anmälda organet eller besiktningsorganet är oberoende i sin verksamhet som omfattar besiktningsuppgifter,

2) det anmälda organet eller besiktningsorganet till sitt förfogande har tillräckligt med yrkeskunnig personal, vars oberoende verksamhet har säkerställts i fråga om besiktningsuppgifterna,

3) det anmälda organet eller besiktningsorganet till sitt förfogande har de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter,

4) det anmälda organet eller besiktningsorganet har en med beaktande av verksamhetens art och omfattning tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som kan anses tillräckligt.

Dessutom ska det anmälda organet eller besiktningsorganet vara en i Finland registrerad juridisk person eller en del av en sådan.

Det anmälda organet eller besiktningsorganet ska genom ackreditering visa att det uppfyller förutsättningarna enligt 1 mom.

Det anmälda organet eller besiktningsorganet ska till den myndighet som fattat beslutet om utseende eller godkännande anmäla alla sådana förändringar som kan påverka uppfyllandet av de förutsättningar som anges i 1 mom.

Det anmälda organet eller besiktningsorganet ska årligen lämna den myndighet som har fattat beslutet om utseende eller godkännande en redogörelse för den verksamhet som avses i denna lag och dess resultat.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan och om bedömningen av förutsättningarna samt om de uppgifter som årligen ska lämnas in får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Det anmälda organets och besiktningsorganets uppgifter

Ett anmält organ eller ett besiktningsorgan ska utföra de uppgifter som anknyter till visande av överensstämmelse med kraven och verifiering i fråga om de mätinstrument och förpackningsmetoder som avses i denna lag och därigenom säkerställa att instrumenten och metoderna uppfyller de krav som föreskrivs för dem i denna lag.

Ett anmält organ eller ett besiktningsorgan kan till sin hjälp utnyttja utomstående provnings- och besiktningstjänster eller andra tjänster, om den utomstående tjänsteleveran-

tören uppfyller kraven i 30 §. De anmälda organen och besiktningsorganen ansvarar för de åtgärder som de har låtit utföra hos utomstående och för bedömning av överensstämmelsen med kraven i dess helhet.

Närmare bestämmelser om ett anmält organs och ett besiktningsorgans uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Utförande av det anmälda organets och besiktningsorganets uppgifter

Ett anmält organ och ett besiktningsorgan ska när de utför sina uppgifter beakta de bestämmelser, rekommendationer, anvisningar och standarder som gäller objektet samt följa hur de utvecklas inom sitt verksamhetsområde.

Det anmälda organet eller besiktningsorganet ska samarbeta med övriga besiktningsorgan inom sitt verksamhetsområde för att säkerställa att verksamhetssätten är tillräckligt enhetliga.

Det anmälda organet eller besiktningsorganet ska när det sköter offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag iakttä lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003). På personalen vid ett anmält organ och ett besiktningsorgan ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när personalen sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Närmare bestämmelser om utförandet av ett anmält organs och ett besiktningsorgans uppgifter och om organens samarbete får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 kap.

Tillsyn

33 §

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över att denna lag följs ankommer på arbets- och näringsministeriet.

34 §

Tillsynsmyndigheter

Tillsynen över efterlevanden av denna lag utövas av Säkerhetsteknikcentralen och regionförvaltningsverken.

Säkerhetsteknikcentralen styr och förenhetligar tillsynsmyndigheternas verksamhet vid tillsynen över att denna lag följs.

Arbets- och näringsministeriet övervakar de anmälda organ som ministeriet har utsett.

35 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få information

Tillsynsmyndigheten har rätt att av tillverkare, auktoriserade representanter, de som släpper ut produkterna på marknaden, importörer, distributörer och näringsidkare samt verksamhetsutövare och personer som skyldigheterna i denna lag gäller, få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över att denna lag följs.

36 §

Tillsynsmyndighetens granskningsrätt

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till ett område, en lokal eller ett annat sådant

utrymme som det med tanke på den tillsyn som avses i denna lag är nödvändigt att få tillträde till och att där utföra granskningar och vidta andra åtgärder som tillsynen förutsätter. Tillsynsåtgärderna kan dock utsträckas till sådana lokaler som används för stadigvarande boende endast, om det finns skäl att misstänka att ett brott som avses i 30 kap. 1 § eller 36 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889) har begåtts.

37 §

Rätt att få prover

Tillsynsmyndigheten har rätt att av tillverkare, auktoriserade representanter, de som släpper ut produkterna på marknaden, importörer, distributörer och näringsidkare samt verksamhetsutövare och personer som skyldigheterna i denna lag gäller få sådana prover på mätinstrument, förpackade produkter och volymmärkta flaskor som är nödvändiga för tillsynen över denna lag.

Tillsynsmyndigheten ska på begäran ersätta de prover som avses i 1 mom. enligt gängse pris, om det inte konstateras att mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan strider mot denna lag.

38 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få och lämna ut sekretessbelagda uppgifter

Trots vad som föreskrivs om uppgifters sekretess har tillsynsmyndigheterna rätt att av varandra få de uppgifter som behövs för tillsynen och rätt att använda varandras prover.

Trots vad som föreskrivs om uppgifters sekretess, får uppgifter som erhållits i samband med skötseln av uppgifter som avses i denna lag utlämnas till

1) åklagaren, polisen och tullmyndigheten för förhindrande och utredning av brott,

2) regionförvaltningsmyndigheten och konsumentskyddsmyndigheten, när den handling som lämnas ut innehåller uppgifter som är viktiga för skötseln av de uppgifter som ankommer på denna myndighet.

39 §

De anmälda organens och besiktningsorganens skyldighet att lämna ut uppgifter

Trots bestämmelserna om sekretess är de anmälda organen och besiktningsorganen skyldiga att ge

- 1) andra anmälda organ och besiktningsorgan som avses i denna lag de uppgifter som är nödvändiga med tanke på de anmälda organens och besiktningsorganens samarbete,
- 2) tillsynsmyndigheten sådana uppgifter som behövs för tillsynen.

40 §

Handräckning

Polisen är skyldig att vid behov ge handräckning för att bestämmelserna i denna lag ska följas.

Tullmyndigheten är skyldig att ge handräckning i ärenden som hänför sig till import som sker utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

8 kap.

Förbud och begränsningar

41 §

Tillsynsmyndighetens förbud och begränsningar

Tillsynsmyndigheten kan förbjuda att ett mätinstrument, en förpackad produkt eller en volymmärkt flaska tillverkas, släpps ut på marknaden, saluförs eller annars överläts samt används för de ändamål som avses i denna lag, om tillsynsmyndigheten har skäl att misstänka eller konstaterar att

1) mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan inte uppfyller kraven i denna lag,

2) mätinstrumentet vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan fungera felaktigt,

3) tillverkaren av mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta

flaskan, den auktoriserade representanten, den som släpper ut produkten på marknaden, importören, distributören, näringsidkaren eller den som tar mätinstrumentet i bruk för ändamål som avses i denna lag inte lägger fram dokument som visar att produkten stämmer överens med kraven,

4) de märkningar på mätinstrument, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan som visar att produkten stämmer överens med kraven, är bristfälliga, eller

5) de uppgifter som har getts om mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan är vilseledande.

Tillsynsmyndigheten kan också ålägga en aktör som avses i 1 mom. 3 punkten att omedelbart och effektivt avlägsna mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan från marknaden och vid behov informera om upptäckta brister.

Om tillsynsmyndigheten med fog anser att de i 1 och 2 mom. föreskrivna medlen inte är tillräckliga, kan myndigheten förordna att mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan ska förstöras eller, om detta inte kan anses ändamålsenligt, förordna hur det ska förfaras med mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan.

Tillsynsmyndigheten kan utsträcka förbudet och begränsningen att gälla ett helt parti mätinstrument, förpackade produkter eller volymmärkta flaskor, om myndigheten har skäl att misstänka eller konstaterar att felaktigheten gäller hela partiet.

Den som har fått ett beslut som avses i denna paragraf ska inom en tid som tillsynsmyndigheten sätter ut ge myndigheten en utredning om verkställandet av beslutet.

Tillsynsmyndigheten kan i samband med ett beslut som avses i 1 mom. ålägga mottagaren av beslutet att ersätta det mätinstrument, den förpackade produkt eller den volymmärkta flaskan som mottagaren skaffat för besiktningen, till gängse pris samt kostnaderna för besiktning och annan undersökning.

42 §

Åtgärder som kompletterar förbud och begränsning

Tillsynsmyndigheten kan för att trygga den rättsliga ställningen för innehavaren av ett mätinstrument, en förpackad produkt eller en volymmärkt flaska och för att avvärja den skaderisk som anknyter till mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan, ålägga den som har fått ett förbudsbeslut som avses i 41 § eller någon annan som förpliktelserna i 41 § gäller att

1) reparera mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan så att den olägenhet som orsakas av ett fel eller en brist i produkten eller av osanna vilseledande eller bristfälliga uppgifter undanröjs,

2) återta ett mätinstrument som vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan fungera felaktigt eller en förpackad produkt eller en volymmärkt flaska, som inte uppfyller kraven i denna lag samt i stället för den ge ett likadant eller likartat mätinstrument, en likadan eller likartad förpackad produkt eller volymmärkt flaska som inte är på motsvarande sett felaktig, eller

3) häva köpet.

Tillsynsmyndigheten kan meddela ett sådant åläggande som avses i 1 mom. också om ett sådant beslut om förbud som avses i 41 § inte kan meddelas på grund av att mätinstrumenten, de förpackade produkterna eller de volymmärkta flaskorna inte längre är i en aktörs besittning som avses i 1 mom. och det finns vägande skäl att meddela ett åläggande. Tillsynsmyndigheten kan i samband med ett åläggande som avses i detta moment förelägga den som åläggandet meddelas till att ersätta mätinstrumentet, den förpackade produkten eller den volymmärkta flaskan till gängse pris samt kostnaderna för besiktning och annan undersökning.

43 §

Förbudande av användningen av ett mätinstrument och avhjälpande av brister

Tillsynsmyndigheten kan förbjuda användningen av ett mätinstrument eller ett parti av instrument eller förordna att bristen avhjälpas, om verksamhetsutövaren försummar att verifiera mätinstrumentet under användningstiden eller mätinstrumentet inte i övrigt uppfyller kraven i 15, 16 och 18 §.

44 §

Skyldighet att informera om förbud och ålägganden

Tillsynsmyndigheten kan förelägga den som meddelas ett förbud som avses i 41 § eller ett åläggande som avses i 43 § att informera om förbudet eller åläggandet och om de rättigheter enligt 42 § som en innehavare av ett mätinstrument, en förpackad produkt eller en volymmärkt flaska har. Tillsynsmyndigheten kan ställa en tidsfrist för informationen och även i övrigt förordna om de förfaranden som ska iakttagas vid informationen.

Tillsynsmyndigheten kan meddela ett föreläggande om informationen också när ett förbudsbeslut som avses i 41 § inte kan meddelas på grund av att mätinstrumenten, de förpackade produkterna eller de volymmärkta flaskorna inte längre är i en sådan aktörs besittning som avses i 1 mom. och då det finns vägande skäl för informationsskyldighet.

45 §

Utnämning av en ny ansvarig person

Om tillsynsmyndigheten konstaterar att en ansvarig person i en servicefirma som avses i 21 § sköter sin uppgift bristfälligt, kan tillsynsmyndigheten ålägga den som bedriver

serviceverksamheten att utse en ny ansvarig person som uppfyller kompetenskraven.

46 §

Att återkalla utseende av ett anmält organ och godkännande av ett besiktningsorgan

Om ett anmält organ eller ett besiktningsorgan inte längre uppfyller de förutsättningar som föreskrivs i 30 § eller inte följer de krav, begränsningar eller villkor som har ställts i det beslut som avses i 28 § eller handlar i strid med 32 § eller annars i strid med bestämmelserna, ska arbets- och näringsministeriet och på motsvarande sätt Säkerhetsteknikcentralen ge det en frist för att rätta till saken. Arbets- och näringsministeriet ska återkalla beslutet att utse organet och Säkerhetsteknikcentralen ska återkalla sitt godkännande, om organet inte har avhjälpit bristen inom utsatt tid och bristen är väsentlig eller allvarlig.

Arbets- och näringsministeriet ska underätta Europeiska kommissionen, medlemsstaterna i Europeiska unionen och de stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om att beslutet att utse det anmälda organet har återkallats.

47 §

Att återkalla en servicefirmas förseglingsrätt

Om en servicefirma inte uppfyller de förutsättningar som föreskrivs i 19 § eller inte följer de krav, begränsningar eller villkor som har ställts i ett beslut som avses i 19 § 3 mom. eller handlar i strid med 20 § eller annars i strid med bestämmelserna, ska Säkerhetsteknikcentralen ge den en frist för att rätta till saken. Säkerhetsteknikcentralen ska återkalla sitt godkännande, om servicefirman inte har avhjälpit missförhållandet inom utsatt tid och bristen är väsentlig och allvarlig.

9 kap.

Tvångsmedel och påföljder

48 §

Administrativa tvångsmedel

Tillsynsmyndigheten kan förena ett förbud eller åläggande som den meddelat med stöd av denna lag med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

49 §

Brott mot måttbestämmelserna

Den som uppsåtligen eller av grov oakt-samhet bryter mot tillsynsmyndighetens förbud eller åläggande enligt 41—44 § ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för brott mot måttbestämmelserna dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller ett åläggande som har meddelats med stöd av 41—44 § och förenats med vite, kan lämnas obesträffad för samma gärning.

10 kap.

Överklagande

50 §

Överklagande av ministeriets och tillsynsmyndighetens beslut

Beslut som arbets- och näringsministeriet och tillsynsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iaktas trots överklagande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

51 §

Överklagande av de anmälda organens och besiktningsorganens beslut

Omprövning av ett beslut som ett anmält organ eller ett besiktningsorgan har fattat får begäras av organet på det sätt som föreskrivs i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Beslut som ett anmält organ eller ett besiktningsorgan har fattat i ett omprövningsförfarande överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

52 §

Bemyndigande att utfärda förordning om undantag

Genom förordning av statsrådet får föreskrivas om undantag från godkännande-, verifierings-, anmälnings- eller besiktnings-skyldigheterna enligt denna lag, om mätinstrumentets tillförlitlighet har en ringa verkan och det inte är nödvändigt att iaktta skyldigheten för att syftet med lagen ska uppnås.

53 §

Register

Tillsynsmyndigheterna kan föra register över de tillsynsobjekt som hör till denna lags tillämpningsområde för tillsynen och utvecklingen av den.

Bestämmelser om behandlingen av personuppgifter finns i personuppgiftslagen. Förutom det som föreskrivs i denna lag ska på utlämnande av uppgifter tillämpas det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Närmare bestämmelser om det register som avses i 1 mom., om ingivandet av uppgifter till registret och om användningen av registret får utfärdas genom förordning av statsrådet.

54 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifterna för myndigheternas prestationer enligt denna lag och om storleken på de avgifter som tas ut finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De kostnader som avses i 41 § 6 mom. och 42 § 2 mom. är direkt utsökningsbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

12 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

55 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

56 §

Bestämmelse om upphävande

Genom denna lag upphävs justeringslagen (219/1965).

När det i andra lagar och i bestämmelser som utfärdats med stöd av dem hänvisas till justeringslagen, tillämpas denna lag i stället för justeringslagen.

57 §

Författningar som förblir i kraft

Följande författningar som utfärdats med stöd av justeringslagen förblir alltså i kraft:

1) förordningen om delegationen för metrologi (450/1994),

2) handels- och industriministeriets beslut om färdigförpackningar (179/2000),

3) handels- och industriministeriets beslut om flaskor som tjänar som mätbehållare (180/2000).

58 §

Övergångsbestämmelser

De tillstånd och godkännanden som har getts med stöd av justeringslagen och de författningar som nämns i 57 § förblir alltså i kraft till och med den 30 oktober 2016 med de villkor som nämns i dem, om inget annat föreskrivs i författningen i fråga.

Den besiktnings- och förseglingsrätt som godkänts i samband med utövande av serviceverksamhet gäller dock högst ett år efter att denna lag har trätt i kraft.

Ett ärende som har anhängiggjorts med stöd av justeringslagen och som är anhängigt när denna lag träder i kraft behandlas och avgörs i enlighet med bestämmelserna i justeringslagen.

Helsingfors den 29 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Näringsminister *Mauri Pekkarinen*